

Añwà'ànə INNU NLWI'INJİM

NJI'INNU ANYWÀ'ANƏ YU

A añwà'ànè yû aa a le ñjewà'ànə Jõn, ñgàñntoo Kristo, mu Zebedee. Jõn à le ntswe aa a kîñkì Patmos tsô ñgàñàtsaŋ nloŋ mə à le si swoŋə nî ñttoo yî ñsigìnè ñloŋ Yesu Kristo aà (1.9). Aa noò yîi mə à le nyu'u innù jii mə i tswe fàa mûm añwà'ànə ñjewà'ànə aà. A le ñjewà'ànè aa a mbo ñghotə jii mə i le ntswe a mbù'u Asia aà (1.4,11), ni a mbo bîKrisèn bìtsim bii mə bi le si tsô'c nî àkòrê yaa a nî ïdîgè jii mə baRoma le si bu'utə aà.

Kaisa à le nlògìnè ñka ntsô'c nî àkòrə bîKrisèn bii mə bi le ntuu a mmii yi aà. A le si twoŋə nii yumbɔŋ ni "Augustus", "Ngàñywèënsə bê," ñtwoŋ ntwoŋə nii ni "Nwî." A le ñghîrè bi bɔɔ mìñkobè mi a nî mbù'u ïdîgè jii mə à le si bu'utə aa tsi'i tsim, ñswoŋ ni mə tâ bè bìtsim ka ntɔɔ nî ñjoo mmà'â nii ghu, a ndî'i mə bo yu'unə nii. La bɔɔ bi Kristo le ntuu a mmii mìñkobè ma mû, ñloŋ mə bo le mbii mə bo tswe nî Nwî aa tsi'i yî mo'çtê, ñki ntswe aa tsi'i nî Mmà'ambi yî mò'çtê. Ma mùu ajàn bi le si tigè ntswatə nî waa niñə nî a atsaŋ, ñkwærə nî ñjoò jyaa, ñdi nî ñgi'i a nu bo tsi'i a mbuu mbuù. Jõn a tigè ñjewà'ànə añwà'ànè yû a nlə'etə mìntiì myaa i kii dìintə waa. Nswoŋə nî a mbo bo mə Kristo à nî Mmà'ambi, Nwî a bê 'Mbu'utə mbî yîi mə

à ka yĩ gha'a ibi bo bì ìdà'à, ní mìdà'à mìtsim a nsyé kè aburø, i ta ñgi'i a nu bo. Nswoñø ní mè tâ bco bi Kristo bì tañntiñ, mbii ñgi'i ñgheës nlwî'isè, nloñ mè Mmà'ambî à ka wañsø zí i yàrø ñgu'u yàà.

Jon à swõñ mè àñwà'ànè yû à nî ìnnù jii mè Yesu Kristo à le mfi'isè ndi'i, a bê ìnnù jii mè Nwî à le mfa ghu mbo mè tâ à di'i a mbô ñgânñfâ'â ji, a bê ìnnù jii mè 'i ka wàñsø fè'è." (1.1). Nwî à le ntooo aa angel yĩ mè tâ à di'i ìnnù ma jû ghu mbô (1.1; 22.16). Ma mùu ajàñ àñwà'ànè ma yû à nî ñtoò Nwî (1.3; 22.7,10,18,19). A bê ìnnù yii mè Nwî a wa'asè ní bê bii mè bi fi'itø kè ñki ñku'usø annù ghu aà (22.18,19). Ka mè Jon à swõñ mè àñwà'ànè yû a dì'ì ìnnù jii mè i ka wàñsø fè'è aa, a ghàà ñswoñø aa ìnnù jii i ka yî fè'è, ìnnù jî ghà'atè, a noò ñjîm, a noò yii mbi yù i ka yî lwî'i tâ Mmà'ambi a tiçø mbu'utø mbî ñtsimè aà. A bê ñji'i ìnnù yii mè ñkùmø añwà'ànè ma yû à nî "Innú Nlwi'ñjîm" aà.

'Mbuu añwà'ànè ma yû, à ní añwà'ànè yii mè (a bø tsö) bi fûrø ìnnù jii mè bi le mbòñtø, i tswé a alò'òsè aa, ñdi'i a mbo bø. Ñkùm yi a ní ñighàà ní baEglisi, i bø aa "Revelation", i yî nighàà ní baGrikia i bø "apocalypse," ñji'i yî i bø "ñfûrê", kè "ñdîñ". Ka mè à nî ìnnù jii mè bi dì'ì mè bì yø aa, ìnnù jii mè bi ñwà'ànè aa bo bì mânjî yî mè bi ñwa'anø ghu aa, a kî mìburø aa ki tswe tsi'i a atu yu. Bi lògø aa ilènsè ñdi'i nî ìnnù jî mo'ø ghu, jî mo'ø i tswe nî ñliløñø, bi yê nî ìnnù jii i swerø ntsyànø aà. Ma yû a burø ka ki lòò ní mè bì tó'tø ìnnù jî ghà'atè ghu. Bè bø te'ë

kì tɔ'ɔtə bə mə akə boŋ a ku'unə mə tâ bì zi mə, àŋwà'ànè ma yû a le ɳkwetə b̄i Krisèn bii mə bi le sì yə ɳgi'i aà. Bi le ɳwà'ànè a mbii mbii aa a mbo bo, a ɳghirè mə tâ bo ka mbe nî ànnù yii mə Mmà'à à le ɳkà'à a mbo bo aà (2.11,17,26,27; 3.5,11,12,21). Jɔn à le nswon a laa mə innù jii mə i tswe fāa nî àŋwà'ànè aa i ka wàŋsə fè'è, ɳghirè mə bi ka nyu'utə nî 'Mmmà'à mb̄i. Ka mə Kristo kaa à burə tì bìi aa, kaa a sì għirè mə tâ b̄i bi bì li'inə mə nòò n̄z̄i ȳi à t̄igə a abô.

Kristo à ni yu yii mə àŋwà'ànè ma yû a lōgə ntə'ε mbii, ndi'i ɳû yii mə à ni għu aà. A ni Mû 'Mb̄injèrè wa, "fi tsi'i tsö b̄i leè ɳwa" (5.6), lâ m̄bə Akamāntsò yii mə à kɔ'ɔ ləŋə ɳghexx ni mmà'a ntsyà i ki tigə bu'utə, ikum yi i bə "N̄ighàà ni Nw̄i" mbə " 'Mf̄o b̄if̄o," ni "Mmà'amb̄i b̄imma'amb̄i" (19.11-16).

Bi yatē àŋwà'ànè yû aa laà:

1. Nji'innu aŋwà'ànè yuà 1.1-8
2. Njèè təə təə yî nl̄ögħinè, ni ɳŋwà'ànè ɳghotə jya ji sàmbaà 1.9—3.22
3. Nibu'u ni aŋwà'ànè nya ni ɻwenə ale jya ji sàmbaà 4.1—8.1
4. Ntāŋ jya ji sàmbaà 8.2—11.19
5. Ndēf̄i wa n̄ nnàà mitsə'ə jya ji baà 12.1—13.18
6. Njèè təə təə jî mɔ'ɔ 14.1—15.8
7. Ikaŋ alwintɔŋħe Nw̄i jya ji sàmbaà 16.1-21
8. Ajàŋ mə Babylon à le ɳwò aa, bo bì àjàŋ mə bi le ɳgha'a naà mitsə'ə ya, ni ɳgàŋntoò m̄bwe'esè wa, ni Devil aà 17.1—20.10
9. Ntsò'ɔtə m̄isa'à nòò nl̄wi'ñjim 20.11-15

10. Abùrè yî fi, nì nsye yî mìfii, nì Yerusalem
yî mìfii wâ 21.11—22.5
12. Ìnnù jîi mè Jœn à le nswor a nlwî'isø aà
22.6-21

Mìghàà mi nlògìnê

¹ Añwà'ànè yû a swoŋ aà ìnnù jî lèòntè jîi mè Yesu Kristo à le mfi'isø ndi'i, a bê ìnnù jîi mè Nwî à le mfa ghu mbo mè tâ à dî'i a mbô ñgânjâ'â ji, a bê ìnnù jîi mè i tswe nì wànsø mfè'è aà. Kristo à le ntoo angel yî a yî ndi'i ìnnù ma jû a mbo ñgânjâ'â yî Jœn.

² Jœn, tsô ayøfø, à le nswor ñgòŋ ìnnù tsim jîi à le nyø aà, ìnnù ma jû i swoŋø aa annù nlon ñìghàà nì Nwî bo bì ànnù nñikoŋ ya yîi Yesu Kristo à le sì kë'ènè aà.

³ Mbɔɔnø a mbo ñù yîi mè a twoŋ ñìghàà nì Nwî ma nû a mbo bè aà, mìbɔɔnø i kî ñtswe a mbo bè bïi bì yu'u ntoo ma yû ñghirø nì ànnù yîi mè nì swoŋ aa nlon mè nòò à tìgø a abô.

Jœn a tsà'atø ñghotø jya ji sàmbaa a ala'a Asia

⁴ Aa mè Jœn mè mè too añwà'ànè yû a mbô ñghòtø jya ji sàmbaa a ala'a Asia:

Íbòŋ Nwî i tswe a mbo bù nî mìbɔɔnø ya mè i lò a mbo yu wa yîi mè à tswe, yîi à le ntswe, mè à ka yî kiï bû zî aa, nlo a mbo izwî jya ji sàmbaa jîi i tswe a nsi àbèrè Nwî aa,

⁵ ñkì nlo aa mbo Yesu Kristo yîi à nì ayøfø yi annù nñikoŋ, tsî'i yu wa yîi à le ntsya mbïi ñyweenø nì nìwo, ñtìgø nsa'a nì bìfò bì tsim fàa mbi aà.

Tsō mə Yesu kònjè yi'inè, à leè ñki nketa mînkîrè mi innu jî bî ji'inè a nu bi'inè nî àlèø nû yi,

⁶ ñghîrè bî'inè tigè bìsa'a bi ala'a bî'inè nìbò mbø ñgânjmà'a Nwî jii mə i fà'a a mbo Nwîngòñ Taà yî aa, tâ nìgha'a tswe ghu mbo bo àdà'a mbu'utø bø nlwi'i nîñkonjè. Amen.

⁷ Nì zî àkè, wâ à ka yî zî aa a mûm mìbà'à, tâ mi'i mì tsim yø yi, tâ bø bì tsim bii bi le nsò yi aa bì yø yi; tâ ñgwè'è mu ñy ntsim fàa nsye tigè nyø'e ndørø nî akìì yaa nlon annu yîi bi le ñghîrè ghu nu aà. A bø lâ. Amen.

⁸ Mmà'ambî Nwîngòñ à swøñ mə, "Mè ni Alpha ñki mbø Omega," mè tswe, mè le ntswe, i yî kii bû zî, mbø Mbu'utèmbî.

Ajàŋø Jøn à le nyø Kristo a nî njøè tøø tøø aà

⁹ Aa mè, mumaà ghùù Jøn, yîi, a mum Yesu, mə yø ñgi'i tsö bù ñki ntswe a mûm ànnu nifø Nwî tsö bù aa, ñki mbii nî ñgi'i nî àtànøentii aà. Bi le nløgè gha ñghèè nløø a kîñki Patmos nløø mə mè le si swoñø nighàà ni Nwî bo bì ànnu nîñkon ya yîi Yesu à le ñke'ènè aà.

¹⁰ Mè le ntswe a mûm Azwî wa njwî Mmà'ambî, ñyu'u ñjî a njøm mè i ghaà nîtìì ntøñøø tsi'i tsö ntàñè.

¹¹ Nswoñ mə, "Ñwà'ànø annu yîi mə ò yø aa a mûm àñwà'ànè, ntøø a mbô ñghøtø jya ji sàmbaa, a mbo Efeso, ni Smyrna, ni Pergamum ni Thyatira, ni Sardis ni Philadelphia, ni Laodicea."

12 Mè le ñkarikè a gha mè mè yè ñû wa mè à le sì ghàà a mbo mè aa, mè kàrè mè gha aa nyø itetè bñlám jii bi le nnañsè ni gold aa ji sàmbaa,

13 nyø ñû yì mo'c a tøø wa a titìì itetè bñlám mìbø tsö Mu Nù, ñwe'e àdañø atsø'è, ñki ñwe'e ikò gold a ibìì yu;

14 àtû yi bo bì ìnõjtu jì fu'u buu tsö ñkikurø mághum, Kè ìbàrøburø; mi'í mi khî tsi'í tsö nlwà mo'c,

15 mìkòrè mi bø tsö àbwæe yìi bi nàñsè mè ñtøo nsì'í a ni ñkèntè ni alàà a bâñ, ñjì yì i jwu'ù tsö mìñkì mì ghà'atè;

16 mìnþòj mi sàmbaa le ntswe ghu mûm àbo yì mà'à, munwi ñtsò yìi a itsø'ø mbèè tsìmè aa a fe'è ghu ntsù; ñsì yi i tâ tsö nòò ñtiì àsì'ínè.

17 Mè yè mè yi aa, ñwo ghu mìkòrè tsö akwo ñû. A nôñsè àbô yi yì mà'à a nu mè, ñswøñ mè, "Tsee ki bø'c, mè ni ñtsyàmbìì ñki mbø nlw'iñjìm,

18 mbø mè yìi mè tswe ntìì aà; mè le ñkwo, lâ yê, mè tswê ñtiì i yì lwï'í ñikoñè, mè ki ntswe ni bìkey bi niwo bo bì bìi mè bi ña'a ntsübù'u ala'a bìku bi bø.

19 Tsîtsòñ, ñwà'ànø ìnnu jii o yø aa, jii i tswe ghu aa, bo bì jii i ka bøñ zì aà.

20 A ñghèë a nî ànnu yìi mè a tswe alò'òsè ñlonj mìnþòj mû mi sàmbaa mìi ò yø a mûm àbo mè yì mà'à aa, ni itetè lâm gold jya ji sàmbaa, mìñjòj mû mi sàmbaa bø aa baangel bi ñghotø jya ji sàmbaa, itetè lâm gold jya ji sàmbaa, i bâññè mbø aa ñghòtø jya ji sàmbaa.

2

*Ntoo yii i le ñghèe a mbô ñghòtə a ala'a
Ephesus aà*

1 "Nwà'ànə a mbo angel ñghòtə bâEphesus mə:

"Aa annù yii mə yu wa yii mə à tûgítə mînjòŋ mya mi sàmbaa a mûm abo yo yî mà'à, ñkarə nî a tit̄i itet̄e bîlâm bi gold jya ji sàmbaa mə a swoŋə aa a yuà mə.

2 "Mè zî ifà'â ghuu, àjàŋə mə nî nwùgə nû yùù, nî àjàŋə nî bii ñgi'i nî àtâŋəntii aa, bo bì àjàŋə kaa nî si kõŋ nyə bè bii mə bi ghîrə ibi aa, lâ nî bàŋnè mêm ñywe'etə ijàŋ bê jya mə i twoŋ ibiinû waa nî ñgäňntoo Kristo, kaa ñki'i bu bê aa, ñyə mə bo nî ñgäňmbwe'esè.

3 Mè zi mə nî bii ñgi'i nî àtâŋəntii, ñki'i ntë'e ñkɔŋə nî ñyê waa aa nlon ñkwitû ïkûm ghâ; kaa nî burə tì kì ñkaa.

4 Lâ mə fa ifirâ ghuu mə nî mè'è mə akòŋnè ya yii mə nî le ntswe nî yu a mbii aà.

5 Tâ nî tigə ñwa'atə lâ àjàŋ yii mə nî le m̄bə mbɔŋ wò aa, mbu mbəŋkə ghuu ñka mfa'a nî ifà'â yii nî le ñka mfa'a a mbii aà. A tsuu la bə bon mə aa zî a mbo bù, i lögə itet̄e bîlâm juu jya lò'òsè mə mbə nî tsuu ghuu bəŋkə.

6 Lâ mè zi mə nî ghîrə yuà ànnù a ku'unè: Ni bâa mifà'â mi baNikolatan mii mè ki mbâa aà.

7 Nù yii à tswe nî itôŋnè aa tâ à yu'u annù yii mə Azwî Nwî a swoŋ a mbô ñghòtə jyâ aà. A mbo ñù yii mə à mà'a ntsyà aa, mè aa fa adà'a mə tâ à jî mîntà mii mi lò nî atî ntswênt̄i ya yii mə a tswe a mûm paradiso Nwî aà.

Ntoo yii i le nghèe a mbo Smyrna aà

8 "A mbo angel ñghòtê Smyrna, ñwà'ànə mə,

"Aâ ànnù yii mə a lo a mbo yu wa yii mə à ní ntsyàmbii ñkì mbə nlwi'ñjim aà, mbə yu wa yii mə à le ñkwo ñkì mbu mbii fu ntswe ntii aa a yulà:

9 "Mè zî ñgi'i jii mə i kuu a nu bù aa, ñkì nzi annu afumê yuu (lâ nì nî ñgàñafu'ù). Mè ki nzi ajàñ yii mə bè bya mə bi swoñe ní mə bo ní bàYuda kaa wa'à bu bə aa bi ta ñgi'i a ikum bù aà, lâ bo bañnə mbə aa ñgáñndâñghòtê Satan.

10 Nì tsuu ki bɔ'ɔ ñgi'i yii i zì a ñkuu a nu bù aa bê. Wa Devil à ka mà'à ghuu bî mɔ'ɔ a ndâtsanjè, mə tâ bì ywe'etə ghuu, ajàñ mə nàa yø ñgi'i ghu a atû ñjwi ji nighum. Mbə te'ε mbə bə mə nàa yø ñgi'i i kwo, nì gheè nî mbii ñka mfa'a a mbo mè nî ntii ghuu tsim boŋ mə aa fa atsè'etu nifõ ntswéntii a mbo bù.

11 Nù yii mə à tswe nî itôññè aa tâ à yu'u annu yii mə Azwî Nwî a swoñe a mbô ñghòtə jya aà. Nù yii mə à mà'a ntsyà aa kaa nìwo nii mə mi ywe'e mi mbaa kaa mə aa yî wa'à yi lœønsè.

Ntoo yii mə i ghèe a mbo Pergamum aà

12 "A mbo Angel ñghòtê Pergamum, ñwà'ànə mə,

"Aâ ànnù yii mə a lo a mbo ñù wa yii mə à tswe ní munwî ntsò mbèè ntsim wa yii a tsə'ə aà:

13 Wa mè zi adigə yii mə ní tswe ghu aà, wa adigə mə abèrè Satan a təø ghu aà, nì tswa ikum gha ñkwo ghu, kaa nì le ñkì'ì kì ntuu abiintii yuu a nu mè, ñkɔ'ɔ ñku'u wa njwi Antipas, àyøfê ghà,

mè à le sì fà'â a mbo mè nî ñtiì yi tsîm, mè bi le nzwitè a titìi bù, wa adigè mè Satan a tswe ghu aâ.

14 "Lâ mè fa ifîrê ghuu nloñ bôc bi innù bî mɔ'ò. Nî tswe nì bè bî mɔ'ɔ a titìi bù mè bi bii annù Balam, mè à le ndì'i a mbo Balak mè tâ à ghëe ntaansø ayoo a mâñjî, ñkiñ baIsrael ghu aa, ñghirè mè tâ bo ji mijî mìi mè bi tco mà'â nî mìnkokbè ghu, ñkiñ ñghirè nî ànnû ajirè aâ.

15 Nî kî mbù ntswe nì bè bî mɔ'ɔ bii bi bii ànnù yîi mè baNicolatan bi dì'i aâ.

16 Tâ nì bënkè ghuu. A tsuu la bë, boñ mè aa ghësø zì a mbo bù, i to waa nì munwî ñtsò yîi mè a fè'ë a ntsû mè aâ.

17 "Nû yîi mè à tswe nî ñtôññè aa tâ à yu'u annù yîi mè Azwî Nwî a swoñ a mbô ñghòtè jyâ aâ. A mbo ñù yîi mè à mà'a ntsyà aa, mè aa fa a mana yî ñlž'òsè wa yî mò'ɔ ghu mbo, i kii fa ñgò'ò yî mìfù'ù ghu mbo, yîi mè bi ñwa'anø ïkum yî fii ghu, yîi mè kaa mbë ñù dànj a wa'â twoñ, ntsyâtè ñû wa mè à kwèrê aâ.

Ntoo yîi à le ñghëe a mbo baThyatira aâ

18 "Ñwà'ânø a mbo angel Thyatira mè:

"Aâ ànnù yîi mè a lo a mbo Mu Nwî, yu wa yîi mè à tswe nì mi'î mi mi khî tsö nlwà mɔ'ɔ aa, nì mìkòrê mi mi khîtè tsö àbwëè.

19 Mè zì ifà'â ghuu, ñzi akòññê yuu nî àbïintiì yuu, ñki nzi ajàñø mè nì fà'a a mbo mè ñkiñ mbii nî ñgi'i nì àtànøntiì aa, ñki nzi mè ifà'â ghuu yîi mè nì fà'a a njìm aa i tsya yî mbüñ.

20 "Lâ mè firê ghuu nloñø annù yûlâ, mè nì mà'âtø a Jezebel, mâñgyè wa mè a twoñ ïbii

nû yi mə yu nî ɳgàṇntoò Nwî màngyè aa, mə à ka ndî'i nî innu, ɳkii mbwe'esə nî ɳgânfâ'â ja mə bì ka njirə, ɳkii njî nî mìji mîi bì tɔ̄ mmâ'â nî mìŋkobə ghu.

21 Mè fà mē noò ghu mbo mə tâ à bəŋkə yi ghu, la a tuù mbèŋkə mmâ'âtə annu ajirè yi yâ.

22 Yê nî, mè aa mà'â yi a ikuu nighòò, i mà'â bê bya mə bo bo jirə aa, a mûm ɳgi'i yî ntì. Mə mbə bi tsuu waa bəŋkə mmâ'âtə ibi wa mə bo ghîrè aà.

23 Mè aa ghòò bɔ̄ò bi zwitə. Tâ ɳghòtə jyâ tsim i tigə nzi mə mə laa mbə yu wa yîi mə a lòò imòòntə bê bo bì mìntiï mi bê aà. Mè ka kii fa a mbo ɳù nî bù għuū a ajàŋə mə ifâ'â yi i dî'i aà.

24 A mbô àbùgħ̇ yuu yîi mə nî tswe a ala'a Thyatira aa, mə kaa nî sî annu yîi mə a dî'i aa bii aa, mbə bu bya bii mə kaa nî burə tî innu jya jîi mə bi twoŋə nî innu jî tsotə a mum Satan yegħe aa, mè aa swoŋ a mbo bù mə, kaa mè aa wa'ā għuu nî àbè'e yi dàŋ bû mbe'esə.

25 Lâ tâ nî tswa tsi'i ànnu yîi mə nî tswe nî yu aa ɳkwo nî yu nywe'e a noò yîi mè aa yî zî aà.

26 "A mbo ɳù yîi mə à mà'a ntsyà, ɳki nləø mifâ'â ma ɳghèġ ħnywe'e a nlw'i'isə aa, mè aa fa mîda'a għu mbo mə à aa mbu'utə itoo itoo.

27 'Aa yî tigə bu'utə waa nî àt̊i atii,

i kii tigə sentə nî waa tsi'i tsō bântòò bì aboɔ.'

Tsi'i tsō ajàŋ mə mè le ɳki ɳkwərə mîda'a a mbo Taà ghà aà.

28 Mè aa ki fa finjòñ fî atitugə fya a mbo bo.

29 Nù yii mə à tswe nî ìtôjnè aa, tâ à yu'u innù jya mə Azwì Nwî a swoŋ a mbô ñghotə jyâ aà.

3

Ajwà'ànè yii mə a ghèè a mbô ñghòtə a Sardis aà

1 "A mbo Angel ñghòtê Sardis ajwà'ànè mə:

"Aâ ànnù yii mə a lo a mbo yu wa yii mə à tswe ni Izwi Nwî jya ji sàmbaa, ni mìnjiøn mya mi sàmbaa aà, à swöŋ mə, Mè zì ifà'â ghuu, ni bii ikum mə ni tswe bítì, lâ mìbaŋnə ñkwokə.

2 Biññé ni, nninj mitì a nî àyoo ya yii a burè a mbo bù, mə a ki ntigə tsi'i a ñkwo aa, nloŋ mə mè yə mə kaa ifà'â ghuu s̄i a nsi mi'i Nwiñgòŋ ghà Kaa i s̄i bôŋ maŋsə.

3 A ni wa'atə annù ya mə ni le ñkwærə ñki nyu'u aa, naŋsə nlæə ma ya mbəŋkə ni ghuu. Ni bə tsuu biññé boŋ màa zì a mbo bù tsi'i tsò ñyérə kaa ni wa'ä abàŋtə noò yii mə mè aa zì ghu a mbo bù aa zì.

4 Lâ ni bùrə ki tswe ni mìkùm mi mbùmtə bê bî mɔ'ò a ala'a Sardis; a bə bë bii mə kaa bi burè ti itsè'ê jyaa siŋè. Bo aa yi tigə karə bi'ibo ni itsè'ê jí fù'ù nloŋ mə bo ku'unə aà.

5 Nù yii mə à mà'a ntsyà aa, baa yi tigə we'e itsè'ê jí fù'ù ghu nu maa ajàŋ, kaa tâ mè wa'ä ikûm yi a mûm àjwà'ànə ntswéntìi ya tsigitə. Mè aa yi tigə beentə ikûm yi a nsi Taà bo bì baangel bi.

6 Nù yii mə à tswe nî ìtôjnè aa, tâ à yu'u innù jii mə Azwì ya a swoŋə a mbô ñghòtə jyâ aà.

Añwà'ànè yïi a le ñghèe a mbô ñghòtə a Philadelphia aà

7 "A mbo Angel ñghòtê Philadelphia, ñwà'ànə mə,

"Aâ ànnù yïi mə a lo a mbo yu wa yïi mə à làa mànsè ñki mbə annù nîkoŋ aa, yu wa yïi mə à tswe ni àkwà'anda David, mə a yi ña'a kaa ñù dàŋ a wa'à bù ntsetə, bëe a yi ntsetə kaa ñù dàŋ a wa'à bù ña'a aa, à swõŋ mə,

8 Mè zî ïfà'â ghuu, yê nì, wa mè ñà'â mə ntsûnda nte'e a mbo bù, kaa ñù dàŋ à sì nì mìdà'â mə mbə a tsetə ghu tswe. Mè zi mə kaa mìdà'â muu sì gha'atè. Lâ nì bàŋnè mē nløe nîghàâ na kaa ñki'i ïkûm gha tuù.

9 Yê nì, màa ghîrə ñgäñndâñghòtê Satan jya, mə bo swoŋə nì mə bo nì baYuda, kaa ñki'i bu bə aa, mbaŋnə mbə bê ñgàñabaŋnønnù aa, yê, mə aa ghîrə tâ bo zi nswètè miku'utə myaa a mìkòrə bù, ñyøgə mə mè kònə ghuu.

10 Tsô mə nì løe nîghàâ na, a ajàŋ mə mè le nswoŋ a mbo bù mə nì bii ñgi'i nì àtaŋøntiì aa, mə bë ghuu a nî ñgi'i ya yïi mə i zî fâa mbi a ñkwà'ànə bë bìtsim bili bì tswe fâa atu nsye aà.

11 Wa mè aa ghèsə zî, nì tswa annù yïi nì tswe mē nì yu aa ñkwo nì yu ta tâ ñù tsù à tsuu atsè'øtu nifõ yuu lõ twës kwëre.

12 Ñù yïi mə à mà'a ntsyà aa, mè aa ghîrə yi a nî ñtø'è ñda a mûm ñdâmà'a Nwî Nwîñgòŋ ghà tâ à tigə ntswe ghu kaa i yïi wa'à ghu bû mfe'e. Mè aa ñwà'ànə ïkum Nwîñgòŋ ghà ghu nû. A bê Jerusalem yïi fii, yïi mə a lõ a aburə a mbo Nwîñgòŋ ghà

ñsigə aà; i kii ñwà'ànə ikûm gha yî fii ghu nû.

13 Nù yîi mə à tswe nî ìtôjñè aa tâ à yu'u annu yîi mə Azwî swoñə a mbô ñghòtə jya aà.

*Ntoo yîi i le ñghèè a mbô ñghòtə a ala'a
Laodicea aà*

14 "A mbo Angel ñghòtê Laodicea ñwà'ànə mə,

"Aâ ànnu yîi mə a lo a mbo yu wa yîi mə à ni Amen, mbə yu yîi mə a fà'â nî ñtiì yi tsim, ñki mbə ayefə annu nñjkoñ, mbə yu yîi mə njoò tsim jii mə Nwiñgòj à le nnajñə ntsya aa ghu nu aa, swoñə nî mə,

15 Mè zî ifà'â ghuu, kaa nî si fwə kaa ñki'ì kñ nloo, a għirə mbaa mbɔñtə mə boñ nî fwə kë ñkiñ nloo.

16 Tsō mə nî jwàmtə jwàmtə, kaa ñki'ì lòò, kaa ñki'ì kì m̄fwə aa, mə aa twu ghuu a ntsü mə i mè'è.

17 Nlonj mə nî swoñə nî mə Mè nî ñgàñafu'ù, mə kwè mə ñgħeex nî m̄bñ, kaa mè si ayoò tsu bɔñej, lâ kaa wa'â bāññə ñzi mə ò laa mbə, ñû ti àyoo, mə bi ko nî miññen ñghò, m̄fum, mfə'ə, n̄tswe nswèrè ñswèrè.

18 Mè tigè ñdi'itə nòò mə toò yuu a atiì gold yîi mə bi tco nî mɔ'ɔ, nsi'i a laa a mbo mə, tâ bə ñgàñkabə, ñki nyuu itsè'è jî fu'ù a mbo mə, m̄bɔñtə nswèrè ñswèrè yò ya ghu, tâ àtû yo wa'â kà ñdirə; ñki yuu afu mi'i nyɔ'otə mi'i mo ghu mə mbə ò yê ìdīgè le.

19 Bè bñi mə mè kònə aa, mə ghààntə nî waa ñkiñ ntsisə nî waa. Tsō mə a bə laa, gaansə mitiñ mo, mbəñkə ghô.

20 Yê, wa mè tèø a ntsündà ñkwèntè. Mbê ñù tsù à yu'u njí yà ñja'a ntsündà, boŋ mè aa ku zí tsi'i yi, i jí bi'iyu, tâ à kí njí bi'iyu.

21 Nù yíi mè à mà'a ntsyà aa, mè aa fa ada'a ghu mbo mè tâ à tswe bi'iyu a abèrè nifç mè, tsi'i tsö ajànø mè mè le mà'a ñtsya, ñtigø ntswe bi'i Taà ghà a nî àbèrè nifç yu aà.

22 Nù yíi mè à tswe nî itôññè aa, tâ à yu'u annù yíi mè Azwí a swoñø a mbô ñghòtø aà."

4

Ajàñø mè bi gha'asø Nwí a aburø aà

1 Ma ya a ghè mè kí tsyä, mè yø ntsü aburø i ñja'anè ñtøø, mè yu'ù ñjí ya mè i le nte'ë mfoo ñghàà a mbo mè a mbii aa, i ghaà a mbo mè ñkoo tsi'i tsö ñtànø, ñswoñ mè, "Kɔ'ɔ nzí faà aa, tâ mè di'i innù jii i ka fè'ë a noò yíi yûlà a tsyà mè aa a mbo wò."

2 Azwí Nwí a burø ñkuu a nu mè, mè yê àbèrè a aburø, nù yíi mò'ɔ a ñajanñè ghu!

3 Nsí yi i tseñjkè tsi'i tsö ñgò'ɔ atìndùù jii bi twoñø ni jasper bo carnelian aà, kùrisè yíi mè à le sì kirø tsi'i tsö emerald aa a karisø abèrè yâ.

4 Ibèrè jí mɔ'ɔ mìghum mi mbaa ñtsò ji ñikwà i le ntøø ñkarisø abèrè ya, biliñ bì wè mìghum mi mbaa ñtsò ñikwà kî ñstwetø ghu, ñwε'ë itsè'è jí fù'ù, ñso itsè'øtu nifç itii gold a atu bo.

5 Mbèñ ñwà'ákè, ñkumø bo bì ñjí i ghaà mìfε'ekø wa nî àbèrè ya, mìñkà'à mi sàmbaa mi khî wa nsí àbèrè. Ma mû bø aa ñzwí Nwí jya ji sàmbaa.

6 Wa nsî àbèrè ya, àyoo yi mɔ'ɔ a tswê tsô ñkî miyaa yii i kîrè tso ñkè'è, ñjëeñkè tsi'î tsô ñgɔ'ò crystal.

A ñkarisø abèrè ya mìbèe tsim, ñjoo jî mɔ'ɔ jîi i tswe ntìi aa ji nîkwà i tøø ghu, mi'i luu a nu bo, ñtswe a njîm ñki ntswe a nsî.

7 Ayoo ya yî ntsyàmbîi a kîrè tsô nààngwyè, yî ayònjtè a kîrè tsi'î tsô mbòŋ, jîi i ywe'e ji tarè aa, ñsî yi i finè yî ñû mìsòŋjè, jîi i ywe'e ji nîkwà, i bø tsô maghoo yîi a dàrè.

8 Njoo jî swèrè ma jya ji nîkwà i tswe nì mìbà mi nto'o mi nto'o. Mi'i mi luu ghu ñkarisø a mum bo bì a abee. Bo yøø nî ñkòò ñkaa ñki'ì kentè nî ñsî'ïnè nî ñtugè, ñswoñø ni mø,

"Nlâa mànsø, nlâa mànsø! Mmà'ambî Nwîñgòn Mbu'utèmbî, yu wa yîi à le ntswe, ñtswe tsîtsòŋ, i yî kii bû tswe a noò yîi a zî aà."

9 Njoo jî swèrè jya jîi mø i tswe ntìi aa i yøø nî mìkòò ñgha'asø ñkii ñghu'usø, ñkii mfa nî mbi'ikè a mbo yu wa yîi mø à ñàñnø wa abèrè mø à tswe nlwi'î nîñkoñø aà. Bo yi ti yøø laa,

10 bìlii bya mìghum mi mbaa ñtsò ji nîkwà bo wô a nsye mmii yi yu wa yîi mø à ñàñnø wa abèrè aa, mø à tswe nlwi'î nîñkoñø aà. Bo ma'â ñtsø'øtu nifõ jyaa jya wa a nsi abèrè ñswoñø ni mø,

11 "Mmà'ambî Nwîñgòn yî'î wa ò kù'ùnø mø mbø ò kwærø nîgha'a bo bì àghu'usø, ni mìdà'â, ñloñ mø ò le nnânsø njoò tsim, ñki ñghîrø mø tâ ì tswe ntìi aa nî ñkòñø yò."

Nìbù'ù ni aŋwà'ànè nya bo Mu mbî ñjérè wâ

¹ Mè yø nìbù'ù ni aŋwà'ànè nî mø'ø a mûm àbo yu wa yii mø à le ñaŋnø wa abérè aa yî mà'â. Bi ñwà'ànè a mum ñki ñwa'anø a abee. Bi kwerø nî ìwenø ale ji sàmbaa.

² Mè yø ñtìì angel a tɔŋnè nî ñjî yî ñtìì mìbetø ni mø, "Nù yii mø à kù'ùnø mø mbø a ke'etè ìwen ale jû ji sàmbaa i ña'a nìbu'u ni aŋwà'ànè nû à ni wò aa ε?"

³ Kaa ñù tsù à le ñki'i ghu tswê, a aburø kë a atu nsye, kë a mûm ñsysø mø mbø a ña'a nìbù'ù ni aŋwà'ànè nya nlentø mumø.

⁴ Mè naŋsè ñyø'ø nloŋ mø kaa bi le ñki'i ñû yii mø mbø a ña'a nìbù'ù ni aŋwà'ànè nya nlentø mum aa yê.

⁵ Ndii wa yî mø'ø a swoŋ a mbo mè maà noò mø, "Tsee ki yø'ø, yê, wa yu wa yii mø à ni Naàŋgwyè àtsø baYuda, mìbø ntigø ñgìgè David aa, à mà'â mè ñtsya mø mbø a ña'a nìbù'ù ni aŋwà'ànè nya bo bì ìwen ale jya ji sambaà."

⁶ Mè yø Mû Mbînjérè a tøè a titìì àbérè ya bo bì ñjoo ji wè ji swérè jya ji ñikwà, bo bì a titìì bìlìì bya, a fi tsi'i tsø bì leë ñwa, ñtswe ni mìndø mi sàmbaa, bo bì mi'i mi sàmbaa, mi di'i ni ìzwì Nwî jya ji sàmbaa mø à töö a mbô ñsyé ñtsimè aà.

⁷ A lô ñghëe ñkwérø nìbu'u ni aŋwà'ànè nya a abô mà'a yu wa yii mø à le ñaŋnø wa abérè aà.

⁸ A kwérè mè nìbu'u ni aŋwà'ànè nya, ñjoo ji wè ji swérè jya ji ñikwà, bo bìlìì bya mìghum mi mbaa ñtsø ñikwà, bi wô a nsi Mû Mbînjérè wa, ñù a tugitè nìlònø, ñù à tugitè nìlònø nî àŋààntè,

ñkì ntswe nî ñkhî gold i luu nì njoo jî tòò jî lùmtè,
i dî'i aa àtsà'atè Nwî bê bi Nwî bì tsimè.

⁹ Bo tigè nyøø nî ñkòò yî fii nswonjø ni mø,
"Wa ò kù'ùnø mø mbø ò kwærø nìbù'ù nî
ñjwà'ànø nya ñja'a iwenø alê ji jyâ. Nlon
mø bì leè ñwa gho,

ò tsu'ù àtu bê bitsim nî àløø yo, bii mø bi lo nî
ñtsê tsim, ñghaa ni mìghàà mi tsim, bo bì
bè bì tsim a itoo itoo, nløø a mbo Nwî;

¹⁰ ò ghîrø mè bo tigè bïsa'a bi ala'a bubo, mìbø
ñgâñmà'a Nwî jii mø i fà'a a mbo Nwîngòñ
Taà yi'inè aa, tâ bò yi ntigø nsa'a atu nsyé."

¹¹ Mè ghøø kî yø nyu'u njî baangel bî ghà'à
ñgha'a, mø bi sœñ bi ku'ü ñkam nì ñkam, bo
bì ñtsù'ù nî ñtsù'ù bi karisø àbèrø ya, nî njoo
jî swèrø jya ni bìlli bya.

¹² Ntøñnø nswonjø ni mø, "Wa Mu Mbînjørø wa
yîi bi le ñwà yi aa, à kù'ùnø a ñkwærø mìdà'à
bo bì afû'ù, nî mìtsyé, bo bì mìtì, nî àghu'usè ni
ñigha'a bo bì mìbøññø."

¹³ Mè yu'u njoò tsim jii mø i le ntswe a aburø bo
bì a atu nsyé, ni a mûm ñsyé, ni a ñkì miyaa, ni
bè bì tsim bii bi le ntswe ghu aa, bi swoñø ni mø,
"A mbo yu wa yîi à ñâñnø wa abèrø aa, bo bì a
mbo Mu Mbînjørø wa, tâ mìbøññø, nî àghu'usè,
ni ñigha'a ni mìtì tâ mì tswe a mbo bo ñlwi'i
ññkoñø."

¹⁴ Njoo jî wè jî swèrø jya ji nikwà i swoñ mø
"Amen!" Bìlli bya bi wô a nsyé mmii Nwî.

6

Iwen ale jyâ

¹ Mè yø Mû Mbînjøèrø wa a ke'ë àwenø ale ya yï ntsyàmbïi a titïi jya ji sàmbaa, mè yu'u àyoo ya yïi mø a tswe ntïi aa yï mø'ø a titïi jya ji nïkwà, a tçñnè nïtïi, nju'u tsö mbèñ, nswonj mø, "Zí!"

² Mè lentè ñyø a løñø yï fù'ù, ñù a kø'ø ghu atu, ntswe nî ñkerè a abo yu, bi fâ àtsè'øtu nifø ghu mbo, a fe'ë tsö yu wa yïi mø a mà'à ntsya aà, ñgħee a mmà'a ntsö i tsyā.

³ Mû Mbînjøèrø wa a bû ñke'ë iwenø ale jya yïi a ywe'e ji baa, mè yu'u àyoo ntswêntïi ya yïi a ywe'e ji baa, a swoñ mø, "Zí!"

⁴ Mè yø løñø yï mø'ø yïi a ghè'ø mø bòò, a fe'ë, bi fâ àdà'à a mbo ñù yïi mø à kò'ø ghu atu bi fa a ndoò munwî ntsò ghu mbo, m̄fa ada'a ghu mbo mø tâ à kwærø mbɔɔnø fàa atu nsye, tâ bè tigø ntsɔbinø waa bo ni bo.

⁵ A kë'ë mø awenø ale ya yïi a ywe'e ji tarø aa, mè yu'u ayoo ya yïi a tswentïi yïi a ywe'e ji tarø aa, a swoñ mø, "Zí!" Mè lëntè ñyø løñø yï m̄fïi tsñj, ñù yïi mø à kò'ø ghu atu aa a tswê ni fiegø a abo yu,

⁶ Mè yu'u àyoo yï mø'ø a ghaà tsö ñjïi a titïi ñjoo jya mø i tswe ntïi aa, nswonjø ni mø, "Ñkø'ø àbaa ansaq yï m̄fùùrø a atû ñfà'a njwi yï m̄fùùrø, ñkø'ø abaa misaq ji tarø a atû ñfà'a njwi yï m̄fùùrø. Lâ, ni tsuu ñgi'i ni àti m̄ilù'u kè ni àti mighurø lõ ta."

⁷ A kë'ë mø awenø ale ya yïi a ywe'e ji nïkwà aa, mè yu'u njï ñjoo jya jii i tswe ntïi jii i ywe'e ji nïkwà aa, i swoñ mø, "Zí!"

⁸ Mè lentè ñyø løñø ñkìrø yï i bø tsö àkwì'ñinø finjø, ñù yïi à kò'ø ghu atu, ñkum yi i bø Nìwô,

Ala'a biku bi bê a yonjè ghu njim. Bi yâtè mbi ìti ji nikwà, mfa ada'a a mbo bo mə tâ bo zwitə ati yî fùürè ni munwî ñtsò, bo bi ñjî yî ñtì, ni nîghòò ni ñkwöñ bë, bo bi nàà mi tsø'ë fàa atu nsyé.

⁹ A kë'ë mə awenə ale ya yîi a ywe'e ji ntaà aa, mè yë biku bi bê bii mə bi le nzwitə waa nlon nîghàà ni Nwî bo bi ànnù yîi mə bi le si swoñø nlon nîghàà ni Nwî aa,

¹⁰ bo tøjnè ñyø'ë nswonjø ni mə, "Mmà'ambî Mbu'utembî, yîi à laa mmàñsè mìbø annù nîñkoñø, òo yu'utø i ywe'e aa a noò àkè, i bôñ sa'a batu nsyø, i niñ ñgi'i a nu bo, nlon mə bi le nzwitə a yi'i aa ε?"

¹¹ Bi le ntigø mfa atsè'ë yî fù'ù a mbo bo ni atu ni atu, ñswonjø mə tâ bo bôc mmìintø a ni mû àti noò tâ ñdùu ñgàñakorê jyaa a mûm àfà'à, ni bìlîm byaa bii bi tswe nî ñzwitø tsø bo aa, tâ ñku'u.

¹² A kë'ë mî awen ale ya yîi a ywe'e ji nto'o aa, mè lëntè ñyø nsyø i tsiginè ni mìtì, noò bœjkè mìfii tsø mìkwi'i, sàñ yîi à luu aa a tigø mìbøñ mbø tsî'i tsø àløë.

¹³ Mìnþøñ mîi mi tswe a aburø aa mi wôkè a nsyø tsî'i tsø ajànø mə mìntà mi ikòò mi wòkè a nsyø tì bàñ a noò yîi mə àfisø yî tì a tsigø ati ya àa.

¹⁴ Abùrè a bwékè yi tsî'i tsø nìbù'ù ni aŋwà'ànè nii bi kérø nlò'øsø. Mìnta'a mì tsim bo bi bìkìñkì bi tsim bi lo'øsø a adigø yîi mi bi le ntswé ghu àa.

¹⁵ Bìfô bì fàa nsyø nì bë bì wë, ni bìtà bi ntso, ni

ŋgǎŋkabə, nî ŋgàŋmit̄, bo bì bè bì ts̄im, ɿbù'ù bo bè bii bì s̄ ɿbù'ù bə, bì t̄iḡe n̄ləənt̄ a mum ɿbù'u ŋgoo, bo bì a n̄ji'i ŋgò'ò m̄nt̄a'a mya,

¹⁶ n̄twoŋ̄e nî ŋgò'ò jya bo bì m̄nt̄a'a mya n̄swoŋ̄e nî mə, "Wō a nu b̄i'i, ŋkiŋ̄t̄e a yi'i fāa n̄si ŋù ghū mə à ŋàŋnə fāa nî àb̄er̄e aà, bo bì a nî àlwi nt̄oŋ̄e Mû Mb̄inj̄er̄e,

¹⁷ n̄loŋ̄ mə n̄jwí àlwint̄oŋ̄ yî ɿwè yàà ya i z̄i m̄e. N̄y iyi mə mb̄e a t̄eə a n̄si bo aa, à nî wò aa ε?"

7

BaIsrael bya 144,000 mə bi le n̄tswe nî àwenə Nw̄i aà

¹ Ma ya a ghəə k̄i tsyă m̄e yə baangel bi n̄ikwà, bì t̄eə nî m̄ibuu mi atu nsyε mù mi n̄ikwà, ŋkiŋ̄e nî f̄if̄er̄e yii mə à tswe nî m̄b̄eε mbi ji n̄ikwà aa, mə tâ à tsuu fāa atu nsyε tsyà, n̄tsuu atu ŋki miyaa tsyà, k̄e bə a nî īt̄i j̄i tsu fāa mbi tsyà.

² M̄e bû n̄yə angel yî m̄o'ò a lô a mbi nsà'a nòò n̄tswe nî àwenə Nw̄iŋgòŋ̄ yii mə à tswe nt̄iì aa, n̄t̄oŋ̄nə n̄twoŋ̄ baangel bya bi n̄ikwà mə bì f̄a m̄e m̄ida'a mə bì ta ŋgi'i a nî àtu nsyε bo bì a ŋki miyaa aa,

³ n̄swoŋ̄e nî a mbo bo mə, "N̄i tsuu ŋgi'i a nî àtu nsyε, nî ŋki miyaa, bo bì a nî īt̄i ta, nywe'e noò yii mə, bì n̄iŋ̄ m̄e awenə a n̄ij̄enə nî n̄si ŋgǎŋf̄a'â Nw̄i yi'inè."

⁴ Bi swoŋ̄ a mbo m̄e m̄e b̄e bii m̄e b̄i tswe nî nn̄iŋ̄e àwenə Nw̄i a n̄si bo aa b̄i b̄e aa n̄ts̄u'u ŋgkh̄i yî f̄ùür̄e nî m̄ighum mi n̄ikwà n̄ts̄o ji n̄ikwà. Bi le nn̄iŋ̄ awenə a nu b̄e a ŋgw̄e'ε Israel n̄ts̄im̄e.

5 A atsə Yuda tâ bì ninj awenə Nwî ya a nu b 
nts '  nigh m  ts  ba , a ats  Reuben  ts '  nigh m  ts  ba , a ats  Gad,  ts '  nigh m  ts  ba ,

6 a ats  Asher,  ts '  nigh m  ts  ba , a
ats  Naphtali,  ts '  nigh m  ts  ba , a ats 
Manassey,  ts '  nigh m  ts  ba ,

7 a ats  Simeon,  ts '  nigh m  ts  ba , a ats 
Levi,  ts '  nigh m  ts  ba , a ats  Issachar,
 ts '  nigh m  ts  ba ,

8 a ats  Zebulum,  ts '  nigh m  ts  ba , a
ats  Joseph,  ts '  nigh m  ts  ba ,  tig  nk 
nninj a ats  Benjamin,  ts '  nigh m  ts  ba .

9 Ma y  a gh  m  k  tsy , m  l  ny  m  mb m
 n    y i m  kaa mb  bi wa'  s  , i l  a n  itoo  
ts m, bo b  a n  its   ts m, n   gw '  b   ts m, bo
b  a n  m gh   mi  la'a mits m, i t   a ns   b r r 
ya, bo b  a nsi M  Mb nj r  w ,  we'  its '  j 
f ' ,  tug t  ij n  migh  a mbo bo,

10  t  n    tsi'  n t    swoj  ni m , "Ann 
nyweens  b  a tswe aa a mbo Nw ng  y ' n  m 
 n    f  a ab r  aa, bo b  a mbo M  Mb nj r 
w ."

11 Baangel bya tsi'  b ts m le nk  nt   nk aris 
ab r  ya bo b  b li  bya, ni  j a mà i tswe nt  
aa ji n kw , bo b  ts m le  w  a ns   k u kuu,
wa ansi ab r  ya mmii Nw ,

12  swoj  ni m ,
"Amen!
Mb  n , ni n gh 'a,
ni m ts y , n  m f   bi'ik ,
n   ghu'us ,

ní mìdà'à, ní mìtìì,
tâ mì tswe a mbo Nwíngòñ yi'inè,
nlwi'i níñkoñè. Amen."

¹³ Ndíi wa yí mò'ó a tigè ñghaa a mbo mè, mìbetə gha mè, "Bè bû mè bi wé'e itsè'è jí fù'u aa à ní bìwò aa ε? Bo lo aa fè aa ε?"

¹⁴ Mè kwi'i ghu mbo mè, "Taà, ò zí."

A swoŋ a mbo mè mè, "Aa bè bya mè bi fè'è mè a mûm ñgi'i yí ntìì ya aa. Bo sì'i mè itsè'è jyaa, ñghirè i tigè mìfu'u ní àlèø Mû Mbínjérè wâ.

¹⁵ Ââ nìjí'i ànnù yíi mè bo tøø a nsi abèrè Nwí mìfa'a ghu mbo ní àsì'ìnè ní ìtugø, a mûm ñdâmà'a Nwí aà.

Yu wa yíi mè à ñàññø wa abèrè aa à ka tsírø waa ní ntâñ yi wâ.

¹⁶ Kaa nìjí i ka yí wa'à waa bû ñka nyajø, kaa nìjí ñkí wa'a waa kii nyajø.

Kaa tâ nìnòò bo bi ñlòò ìdìgè wa'à waa kii ntøo.

¹⁷ Nlon mè Mû Mbínjérè wa mè à tswe a titìì àbèrè ya aa, àa bø ntsèèmbi wàà i ki tsyàsè ní waa a idigø bî nañøbirø ñki ntswéntìì, tâ Nwí à yé'e milàà mìtsìm a mi'i bo."

8

Iwen jíi i ywe'e ji sàmbaa aà

¹ Nòò yíi mè Mû Mbínjérè wa à le ñkè'e awen ya mè a le nywe'e ji sàmbaa aa, ìdìgè le nsi'i a aburè mè swee, a ní àtiì noò, kaa ayoò tsu a wa'à ghàà.

² Mè tigè nyø baangel bya bi sambaa mø bø tøø a nsi mi'i Nwø aa, bø fø ntàñ ji sàmbaa a mbo bo.

³ Angel yø mø'ø à le mbù nzi ntøø a mbèë nìkèntø ni mø'ø ni mà'anwø, ntugitø akanjø ntòò njoo mmà'a Nwø yø gold; bø fø njoo mmà'anwø jí lùmtø jí ghà'atø mø tø à fa a bø'ø ñtsà'atènwø jíi bø bø Nwø bitsim le si tsà'atø aa, wa atu nìkentø ni mø'ø ni mmà'anwø nì gold nya mø ni le ntswe wa nsi abèrè aà.

⁴ Fìli fi njoo jí lùmtø jya bo bø ñtsà'atènwø jya le si tigø nlo wa mbo angel wa ñkø'ø ni a nsi mi'i Nwø.

⁵ Angel wa à le ntigø nløgø akanjø ntòò njoo mmà'anwø ya, nìlwensø ni mø'ø yø i le nlø wa nìkentø ni mø'ø, mìma'a a nsyé. A mà'ø mø aa, mìbøñ kâ ñkumø, nìjì i ghaà, mìbøñ wa'akø, nìsyø i tsigìnø.

Ajàn yø mø bø le ntøø ntàñ ji mbü ji nikwà aà

⁶ Baangel bya bi sàmbaa mø bø le ntugitø ntàñ jya ji sàmbaa, bø le ntanjntø nû yàà a ntøøjø.

⁷ Angel yø ñtsyàmbü à le ntøø yø ntàñ, bø ma'ø miwèë nì mø'ø yø bø le mførø a bø'ø àløø aa, a atu nsyø i sigø ntøø atiø nsyø yø a ywe'e ji tarø aa bo bø atiø ñtøø yø a ywe'e ji tarø, ñkì ntøø ñgèë yø mìfwè ñtsimø.

⁸ Angel yø à ywè'è bi baa aa a tigø ntøø yø ntàñ, bø ma'ø àyoo yø mø'ø yø mø a le mbø tsø nta'a yø wè yø i khø aa, a mùm ñkì miyaa;

⁹ atiø ñkì yø a ywe'e ji tarø aa, a bøñkø ñtigø tsø aløø, atiø njoò ñtsim jíi mø le ntswe ntøø maa ñkì miyaa nywe'e ji tarø aa i kwokø; bø tø ñgi'i

nî àtii ibâñ jii a ywe'e ji tarø aa tsi'ñ tsñm jii i le ntswe ghu aà.

¹⁰ Angel yii à le nywe'e bi tarø aa à le ñki ntøj yii ntàn. Fñnjòñ fi wè fii fi le si khî mbañø tsô ñkà'a aa, fi le nlö a aburø ñwo nî àtii mîñkì yii mè a ywe'e mi ntarø aa, bo bì bïnañøbîrø.

¹¹ Ìkùm fñnjòñ fya à ni Mìlwì'ñtsegø. Atii mîñkì mya yii a ywe'e ji tarø aa, le mbøñ ntigø nlwi tsegø, bè bî ghà'atè bii bi le nno aa bi le ñkwokø nløj ajàñø mè ñkî wa i le si lwì aà.

¹² Angel yii à ywe'e bi nïkwà aa a tõñ yii ntàn, bi tigø ntsø ñgi'i a nî àtii noò yii a ywe'e ji tarø aa, nî àtii sañ yii a ywe'e ji tarø aa, nî àtii mîñjòñ yii a le nywe'e ji tarø aà. Ma mùa ajàñ àtii ñkà'â yaa yii a le nywe'e ji tarø aa a le mbøñ ntigø mfii; àtii njwi yii a le nywe'e ji tarø aa kaa wa'â bù mfu'u; kaa àtii itugø yii mè a le nywe'e ji tarø aa kaa a wa'â nî ñkà'â kî ñtswe.

¹³ Mè bû ñghèø kî yø, nu'u àbu'ùmbèrè yî mò'ø yii à le si dàrø ni a ndøñ tsi'ñ yùyu aa, a yø'è nî ñjî yî ñtñ, nswoñø ni mè, "Womeè! Womeè! Womeè a nî ñgi'i yî ñtñ yii i ka bû kuu a nu bè bii bi tswe fàa atu nsye aa, a noò yii mè abùgø baangel bû bi tarø ka tõñ i jyaa ntàn aà!"

9

Ntàn yii i ywe'e ji ntaà aà

¹ Angel yii à le nywe'e bi ntaà aa a tõñ yii ntàn, mè yø fñnjòñ fii fi le nlö a aburø ñwo a nsye aa, bi fâ key yii mè à le si ña'a ntsü ataa yì tsò ñtso ya aa ghu mbô.

2 A le ña'a ntsü ataa yí tsò ñtso ya, fili fi fe'è wa ntsü ataa, mbə tsi'í tsö fii mə fi fè'ε a nî ñta'a yii bì tco a ntìì àlòò aa, ñghirə ñinòò bo bì ìdigə tsim fili.

3 Ngwèènè le ntigə mfe'ε wa ni fili, nsigə nluu a nsyε, bi fâ àdà'à yí mə a le mbə tsi'í tsö à yi bângaa bì bii bi tswe a atu nsyε aa a mbo bo;

4 ñswonjə a mbo bo mə, tâ bo tsuu ñgi'í a nî ñgèè kë àyoo ayèñ, kë nî àtî yí tsu lõ tsə. Lâ màjnə nañsə ntsə ñgi'í aa tsi'í a nu bè bii mə kaa àwenə Nwí ya sì a nitsenə nsi bo tswê aà.

5 Bi le mmà'atə mə tâ ñgwèènè jya nne ni bo a atu bìsàn̄ bi ntaà, lâ ñtsee waa lõ bâjnə zwitə, ñgi'í yí mə bi le si dì ni bo aa, i le mfinə yí ñû yí mə àngaa yí bi a loo yi aà.

6 Aa yí bə maa noò aa, tâ bè ka nlɔo ni nìwo kaa wa'à yê; bo ka yí ki yè'ètə ni a ñkwo, tâ nìwo bañnə ñka ñkhə nî waa.

7 Ngwèènè jya le mbə aa tsi'í tsö bìləñə bii mə bi tañtə a ñghèè nì bù a ntsò aà. Bi le ñwε'ε njoo jí mɔ'ɔ jí i le mbə tsi'í tsö ïtsə'ètu nifò gold aa atu bo; mìnsí myaa bâjnə mìbə tsö mì bê,

8 ñnòñ jyaa i bə tsö ñnòñ bângyè, mìsóñ myaa bə tsö mì takurè;

9 àyoo yíi a le mbə tsö ñgùù ñtsò yíi mə bi għirə nî àtìì aa a tswe a nígø bo, mìbâ myaa mi ju'u tsi'í tsö bìkaligə bì ghà'atə bii bìləñə swùñjə ñghiee ni bu a adigə ntsò aà.

10 Mìñkùù myaa mi le mbə tsi'í tsö mìñkùù mi bângaa bì ñki ntswe nî mìfèè ñta nî bè għu tsö bângaa bì bì. Adà'â yaa a nløənsə bē għu ni bìsàn̄ bi ntaà a ntswe aa wa mìñkùù bo.

11 Mfɔ̄ yii à le ntswe atu bo aa, à le mbə angel yii mə à le mfè'è aa wa nî àtaa yī tsò ntso ya aà; ikum yi ni nighàà ni baHeber i bə Abadon, baGrikia twoŋə nii ni Apollyon.*

12 Ng'i'i yī ntìì yī ntìì yī ntsyàmbii i tsyà mē; lâ, yê ni, wa jī ji baa i burə ki yònjè.

Ntàn yii i ywe'e ji nto'o aa bô ñgi'i yī ntìì yii i ywe'e ji baa aà

13 Angel yii à ywe'e bi nto'o aa a tōŋ yii ntàn, mè yu'u njî i lô ni mìndōŋ mya mi nikwà mii mi le ntswe wa mibuu mi nikentə ni mɔ'c nî mmà'anwî nî gold, mə ni ntswe a nsi mi'i Nwi aa,

14 nsworŋə ni a mbo angel wa yii mə à le nywe'e bi nto'o, ntugitə ntàn ya aa mə, "Fèe baangel bya bi nikwà mə bi kwerə wa mbèè ñkî miyaa Euphrates yî wè wa aà."

15 Maa ajan bî le mfèè baangel bya bi nikwà, bii mə bi le ñkwerə nyu'utə nî noò ma wa, nî njwi mà ya, ni sàŋ ma wa, nî àlòò ma ya, a nzwitə mbèè bò yii i le nywe'e ji tarə aà.

16 Mè le nyu'u ndùù bñsogyè bya mə bî le ñkɔ'c bñləŋə bî ntsò bya aà, i le mbə ntssù'ù ji nighum ngaa ntsù'ù ji nighum ngàà ji baà.

17 Aâ àjàŋ yii mə mè le nyə bñləŋə bya wa ni njèè təə təə aa a yuà: Bè bii bî le ñkɔ'c bñləŋə bya aa le ñwe'ε ñgùu ntsò a nigō bo i banjè tso mɔ'c, mñfi tsò sarphire, mbaŋə tsò sulphur. Ìtu bñləŋə jya i le mbə tso ji bñtakurè, mɔ'c bo bî fili, ni sulphur fe'è ni a ntsù bo.

---

* **9:11** ñji'i yī i bə aa mə, yu wa yii mə ta ñgi'i aà

18 Ng'i'i juà ji tarə, mɔ'ɔ, fili ni sulphur wa mə à le si fɛ'è wa ntsū bìlən̄ə bya aa le nzwitə mbèè bè yili ì le nywe'e ji tarə aà.

19 Adà'à bìlən̄ə bya a le ntswe aa a ntsū bo, ni a mìŋkùu bo; mìŋkùu myaa le mbə aa tsō no jii i tswe nî itu aà, bo tigè nlögə nləənsə nî bè ghu.

20 Abùgè bê bya bii mə ng'i'i mà jû le njwa'à zvitè aa kaa le njwa'à mìntiì myaa bəŋkè nkentə njhìr̄e innu jî bi jii bo le si ghìr̄e aà, kè nkentə mmii bìdemon bo bì mìŋkobə mii bi le nnaŋsə ni gold, ni silva, ni abwes ni njò'ɔ, kè nî àt̄i, mii kaa mi si idigè yə, kaa wa'à nî innu yu'u, kaa wa'à təè aà;

21 kaa bo le njwa'à kè nkentə a nka nzwitə bè, kè annu bìsòr̄e, kè annu ajir̄e kè iyèr̄e waa.

10

Angèl yî mɔ'ɔ bo mûntsîr̄e nìbù'ù nî ànjwà'ànè

1 Mè le mbù nyə angel yî njwè yî mɔ'ɔ a lô a aburə nsigə ni a nsyé, njwe'e mbà'à a nu yu, kùr̄isè a karisè àt̄u yi; nsi yi i tâ tsō nìnòò, mìkà'â mi bə tsō ntə'ə, nkhi tsō mɔ'ɔ.

2 A le ntugitə a mûntsîr̄e nìbù'ù nî ànjwà'ànè nii bə ña'a aa a abo yu. Nte'e akòr̄e yi yî mà'â a atu nkì miyaa, nte'e a yî njkwàbè a atu nsyε,

3 ntəñnə nî njî yili ì le mbə tsō takur̄e a nwurə aà. A tòñnè mē njghaa aa, mbèñ i kûm njgaa ji sàmbaa njkwi'i.

4 Mbèñ yâ i kûm mē njgaa ji sàmbaa aa, mè gheë mə mə njwà'ànè annu ya a nsyε, nyu'u njî i lô a aburə nswon̄ mə, "Lò'òsə annu ya mə mbèñ

ya ì kùm ñgaa ji sàmbaa nswoñe aà, ntsee a nsye
lò ñwà'ànè!"

5 Angel wa mè mè le nyè a tèø a atu ñkì miyaa
bo a atu nsye aa, a ñentè abô yi yî mà'à a aburø,

6 ñkaa nî ïkùm yu wa yîi mè à lwî'i nñjkonj, yîi
mè à le nnañsø aburø bo bì ñjoò tsim jii i tswe
ghu, ñnañsø nsye bo bì ñjoò tsim jii i tswe ghu,
ñki nañsø ñkì miyaa bo bì ñjoò tsim jii i tswe ghu
aa, nswoñ mè, "Wa bi ka wa'à noò bû ñghensø!

7 Nòò yîi mè angel wa mè à ywè'e bi sambaa
à ka tçø yîi ntàñ ya aa, tâ Nwî à manjsø ñghìrø
annù yîi mè à le ñkà'à, ñløø a alò'òsø, tsi'í a ajàñ
yîi à le nswoñ a mbo ñgàñafà'â ji, ñgäñntoò ji
aà."

8 Njî yà mè mè le nyu'u i ghaà ñlo a aburø aa,
i bû ñghaa a mbo mè ñswoñ mè, "Ghèë ñkwærø
níbu'u nî àñwà'ànè nya mè bi ñja'a ni tswê a abo
angel wa mè à tèø a atu ñkì miyaa, bo bì a atu
nsye aà."

9 Mè tigè ñghëë ñswoñ a mbo angel wa mè tâ
à fa mûntsîrø ñibù'ù nî àñwà'ànè nya a mbo mè;
a swoñ a mbo mè mè, "Kò ñkurê! A ka kì lwî a
to'o wô, lâ i kì lîi a ntsû wò tsô Nwû."

10 Mè gheë ñkwærø mûntsîrø ñibù'ù ni
àñwà'ànè nya ñkurø; a lîi a ntsû mè tsô nwû,
lâ mè kùrø mè mìmi aa, a ka ñlwi a ato'o mè.

11 Bi tigè ñswoñe a mbo mè mè, "O ka bû ki
kè'ènø annù yîi mè Nwî à kà'a nloñ ñgwè'è bè,
nî ìtoo ìtoo, mìghàà mi ìtoo ìtoo, ni bïfò bi tsim
aà."

11

Annù bìyøfø bya bi baà

¹ Bî fâ figè a mbo mè a bø tsî'î tsô àtî yî tswî'î, ñswoñ a mbo mè mè, "Bìnnø mfigø ndâmà'anwî ya, bo bì nìkèntè nî mç'ç nî mmâ'anwî nya, ñsøñ bê bii mè bì gha'asø Nwî ghu aà.

² Lâ tsùù ghô ñsànø ndâmà'anwî ya abee figè. Mâ'atè ma ya a abee, ñlonj mè bì fâ mè a mbô ìtoo ìtoò bo ka yî tigø kî nìnjø njò'ò àla'a ya mè ì làa màñsø aa a njîm bìsànø mìghum mi nìkwà ñtsò baà.

³ Mè aa fa mida'a a mbo bìyøfø ba bya bi baa, tâ bo tigø nyu'u ntoo ñkè'ènè nî ànnù yîi a ka kî fe'è aa a njîm njwi ntsù'ù yî fùùrè nî ñkhì ji baa nî mìghum mi nto'o, ñwe'ë mikwi'i."

⁴ Bìyøfø bû bi baa àa ìti olive jya ji baa bo bì ìtetè lâm jya ji baa, mè i tøø a nsi Mmâ'ambî àtu nsye yù aà.

⁵ Nù tsù à bø lòø nløønsê waa boñ mo'ç ka swî'ìnè a ntsü bo i tòò yi. Nù yîi mè a lòø nløønsê waa aa tâ à zi mè bì ka zwitø yi ma mùu ajàñè.

⁶ Bo tswe nî mìdà'à a ntswâ àbùrè mè tâ mìbèñ tsuu loo a nî mìtugø mi njwi mii bo kè'ènø ntoò yàà ya aà. Bo kî ntswe nî mìdà'à a ñghìrø mè tâ ñkî ì bøñkø ntigø aløø, bo bì a mmâ'a mìbuu mìghòò mi ñkwoñ bè mî ghà'atè a atu nsye a nî ñdùu ñgaa yîi bo køñø aà.

⁷ Bo bø kî màñsø a nswøñø annû Nwî ya nî nsi nî nsi boñ nàà mìtsø'ø ya mè i lò wa mføñ àtaa yî tsò ñtso ya ñkç'ç aa, i ka mà'à waa nî ñtsò, i zwitø waa,

⁸ tâ ἰkû jyaa tigə nnɔŋtə a mfâŋnə ñjɔ'ò àla'a yĩ ḥwè ya, wa adigə mə bî le ɳkwèèntə mà'àmbî wàà ghu mə bî naa ikûm yi ni Sodom kè Egypt aà.

⁹ A nj̄m njwi ji tarə nì àtii, tâ ḥgwè'è bè, nì bè bîl mə bî lo a itsə itsə bo bì bîl mə bî ghàà mighàà mi itu itu bo bì bè bîl mə bî lokə a itoo itoo, tâ bì te'e mi'i myaa a nî ἰkû jyaa, ḥki ntuu mə kaa mbə bî wa'à waa a nisyè twiŋjè.

¹⁰ Bè bîl bî tswe a atu nsye aa, baa yĩ tigə doritə nlonj ḥgaà yàà, i kii ki ji dorə, i kwenə nî ñjoo, nlonj mə ḥgāŋntoo ma jû bi baa, bî le sî naŋsə mbə ḥgi'i a mbo bè bîl mə bî tswe a atu nsye aà.

¹¹ Lâ ñjwi bû ḥghèə ki tsyà ji tarə nî àtii, àzwî ntswéntiì a lô a mbo Nwî ḥkuu a nu bo, bo biìnè ñtəə nî mìkòrê myaa, nìbɔ'c nî wè tswa bè bîl mə bî le sî lîl waa aà.

¹² Bo tigə ñyu'u njî i lô a aburə ntɔŋnə nswoŋ a mbo bo mə, "Kɔ'c nzî nî faà!" Mbà'â lɔgè waa tsi'i a nsî ḥgàŋkibââ jyaa bo kɔ'c ḥghèè a aburə, bo təə nlii.

¹³ Tsi'i maà noò, ñsyè i tsigìnè tsi'i nî mìtìi, àtìi yîi a ywe'e ji nighum a nî ñjɔ'ò àla'a ya a wô. Bi zwitə bě ntsu'u ji sàmbaa wâ noò mə ñsyè i le sî tsigìnè aà. Nìbɔ'c nî wè tswâ àbùgè bê bo gha'asə Nwî abùrè.

¹⁴ ḥgi'i jii i ywe'e ji baa, i tsyà mə, yê nì, jii i ywe'e ji tarə i tigə tsi'i a abô.

Ntàn̄ yîi i ywe'e ji sàmbaa aà

¹⁵ Angel wa yîi à ywe'e bi sàmbaa, a tōŋ ntàn̄, nîjî nnɔò i fɛ'e a aburə ñtɔŋnə nswoŋə nî mə, "Annù nifɔ nsye yù a bèŋkè mə ñtigə annù nifɔ

Mmà'àmbí yi'inè, bo bì à yí Kristo yí, yii à ka yí tigé mbu'utø i lwi'i nñjkoñè."

¹⁶ Bìlìi bya mìghum mi mbaa ñtsò nìkwà, bya bii bi le ntswe a itu ibrørø bo a nsi Nwì aa, bo wô a nsye àkùu kuu, mìmii Nwì,

¹⁷ ñswonjø ni mø,
"Mbi'ikø a mbo wò, Mmà'àmbí Nwìngòñ
Mbu'utèmbí, yii mø ò tswe tsîtsòñ, mìbø yii
ò le ntswe a mbii,
ñloñ mø ò kwèrè mè mida'â mo mì wè mya
nlògìnè ñka mbu'utø mbí aà.

¹⁸ Ifoo i le ntigé nluu nî àlwintçø, nòò àlwintçø
ghò wa à kù'ù mè,
bo bì nòò yii mø bi tswe nî ñsa'a bìku bì bê
ghu aà,
ñki mbø noò yii mø bi tswe nî ñtsɔ'c ifà'a
ñgäñfà'â jo, ni ñgäñntoò jo, ni bë bo bì
tsìm,
ni bë bii bi bo'c ikûm ghò aà, bë bì kègø kè
bë bì wè.

Nòò à kù'ù mè mø baa ta ñgi'í a nu bë bii mø bi
le si ta ñgi'í a nî àtu nsye yù aà."

¹⁹ Ndâmà'anwì a aburø i le ña'anø ntøø, bi
yê ni ñkòm àkàà ya i tøø wa mûm ñdâmà'a yu,
mìbøñ i ñwa'akè, ñjì i ghaà, mìbøñ i kumè, ñsyø i
tsigìnè, mìwèè mi mbøñ mi wè mi wô.

12

Màngyè wa bô ndêfò wâ

¹ Mè yø àlènsø yí wè a fe'è a mbà'â abùrø,
màngyè a fe'è ghu, ñwø'e nñnòò tsí'i tsø ìtsø'ê ji,

sàñ a tswê ghu nji'i mikòrè, a we'è àtsè'ètu nifò ni mìnjàñ ghu nîghum ñtsò baà.

² À le ntsìgø mu, àjàn yìi mø mu wa à le si yanø bo bì ñgi'i yìi mø à le si yø wa a njwe mu wa aa i ghirè a yø'è.

³ Alènsè yìi mo'ò a bû ñku'usø mfe'e a aburø, mè ghèø ki yø mamù'ù ñdêfò yìi a ghè'è boò ñtswe ni ìtu ji sàmbaa ni mìndøñ mi nighum, ñki ntswe ni itsè'ètu nifò jí kègø ji sàmbaa wa ni ìtu ji jyâ.

⁴ Nkùû yi i swuñ mìnjàñ mìi mi tswe a aburø aa atiñ yìi fùùrè a tìtiñ ji tarø, mma'a a atu nsyé. Ndêfò wa a tøø a nsi màngyè wa mø à tsìgø mu wa aa, mbetø ni mø yu mî mü yìi wa a noò yìi à jwe.

⁵ A jwe mûmbâññè yìi à le ntswe ni mbù'utè ñtoo ñtoo ni ñgwànè atiñ. Lâ bì ghënsè ñløgø mü yìi wa ñkø'ò ñghëe ni ghu a mbo Nwì, wa abèrø yu.

⁶ Màngyè wa a khê ñghëe a nta'a miwëè mi wëè, a adigø yìi Nwì à le ntantø adigø ghu mbo, mø tâ bì tigø ñko'o yi ghu, a njim mìtugø mi njwi ñtsù'ù yìi fùùrè ni ñkhì ji baa ni mìghum mi nto'o.

⁷ Ntsò i fe'è a aburø, Michael bo bì baangel bi bì ma'à ni a ndêfò wa ni ñtsò. Ndêfò wa bo bii baangel bi kiñ mma'a ni Michael ni ñtsò.

⁸ Lâ bì le ñgha'a a ndêfò wa, kaa abwarø yìi tsü a wa'a a mbo bo a aburø bû ñtswe.

⁹ Bi le ntigø mfi'isø mamù'ù ñdêfò wa mmà'a a nsyé, ñdêfò ma ghû a bø aa àlwènø no ya, mø bì twoñø ni Devil ñkiñ ntwoñø ni Satan aà, mø à ni

ηgàñmbwè'èsê mòbî ntsàm aà, bì fi'isè yi mma'a a atu nsye bo bì baangel bi.

10 Mè yu'u ñjì i tɔŋnè a aburè nsworè nì mə, "Annū nyweensə bè nì mìdà'à mì Nwî, nî ànnù nifò Nwî yi'inè bo bì àdà'a Mû yì Kristo â yì mē tsitsòñè. Nloñ mə ñjù wa mə à kì sì tøø nì a nsi mi'i Nwî ñniñjø nî ñnnù a nu bìlîm bì'inè a asi'inè bo bì nìtugø aa, bì fi'isè mē yi a aburè mma'a a nsyé.

11 Bì le ñgha'a yi aa nî àløø Mû Mbînjèrø wa, bo bì nì nìghàà nì ntoo ya yìi mə bo le sì swoñø aa, bo bì ajàñ mə kaa bo le ñwa'ă ibìnû waa linjè lâ mìbañne ndorítø mə mbø bì fâ ñtwéntiî yàà ñkwo aà.

12 Tìgø ndorítø mbă aburè nì bù bìi nì tswe ghu aà! Lâ ñgi'i a nu wò, mòbâ ñsyø, nì ñkì miyaa. Nloñ mə Devil à sìgè mē ñzi a mbo wò nî àlwintø yì wè. Nloñ mə à zi mə, nòò yì à ghu'ùtø aà."

13 Ndêfò wa à yè mē a ajàñø mə bì fi'isè mē yi mma'a a nsye aa, mìfem ntsù yi, mìfurø nî màñgyè wa mə à le njwe mûmbâññè wa aà.

14 Lâ bì fa mìbà mì maghoo yì ñwè mi mbaa, màñgyè wa a darè nì mu, ñkhø no ya, ñghëe a nta'a miwèè miwèè, a adigø yìi mə bì le ntswe nî ñka ñko'ò yi ghu, a njìm ìlòò ji tarø nì àtiì.

15 No ya i tìgø ñswi'i ñkì a ntsù yu tsì'í tsò ñkì miyaa, i jwu'ù ñyoñø nì a ñkoñsø màñgyè wá.

16 Lâ ñsyø i le nzì a ñkwetø màñgyè wa, ñja'a ntsù yi, mìmi ñkì miyaa wa mə ndêfò wa à le sì swì'í a ntsù yu aà.

17 Ndêfò wa à le ntigè nlwisø ntɔŋ a nu màŋgyè wa, nlo ñghèè yi, ntigè mma'a nî ñtsò a nî àbùgø ñgwè'è màŋgyè wâ, a nu bo bii mø bi lèø ndi'i Nwî ñkii nswoŋø nî ànnù a ñgaa Yesu. [

18 A le ntigè ñghèe ntøø yi a nî àwàŋ a mbèè ñkî miyaa.]

13

Nnàà mitsø'ø jya ji baà

1 Mè yø nàà mitsø'ø i fe'ë ni a mûm ñkî miyaa, ñtswe nî mìndøŋ mi nighum nì ìtu ji sàmbaa, ñtsø'øtu nifò jî kègø ji nighum i tswê a atu mìndøŋ mi mya, ɻkûm mbègítè i tswê wa nî ìtû ji jyâ.

2 Nàà mìtsø'ë ya mø mè le nyø aa i le mbø tsí'i tsø takurø, mìkòrø mi bø tsø mì bu'umbèè, ñtsú yi bø tsí'i tsø yî naàŋgyè. Ndêfò wa a fa mìdà'â mi bo bì àbèrø yi bo bì àdà'â yi yî wè a mbo nàà yâ.

3 Atû yî yî mo'ø a tswê nî àla'a yîi a finø tsø a zwiø naà yâ, a ti bø aa boø àlà'â ya mø a le mbø zwiø yi aa a yòò mè. Annù a gha'a bø bìtsìm a atu nsye, bi tigè ñyoŋ naà yâ.

4 Bè le mmii ndêfò wa nloŋ mø à le mfa ada'â yi ya a mbo nàà ya aà. Bo le ñki ntigè mmii nî naà mìtsø'ø ya nswoŋø ni mø, "Nù yîi mø à bø tsí'i tsø nàà mìtsø'ø yù aa à nî wò aa ε? Kè mbø bô wò kî ñto aa ε?"

5 Bi le mfa ntsú a mbo nàà ya mø à ka mfi'isø mìghàà mi kîntèrø bo mìghàà mi mbègítè. Bi fâ àdà'â ghu mbo mø tâ à ghîrø annù yîi à kòŋø aa a njîm bìsàŋ mìghum mi nîkwà ñtsø baà.

6 Ḧ le ḥnja'a ntsù yi mbəgitə Nwī ghu, m̄bəgitə n̄ iకum̄ yi, n̄ àd̄iḡe ȳii m̄ à tswe ghu aa, m̄ a la b̄e m̄, bo b̄i b̄e b̄itsim̄ b̄ii m̄ b̄i tswe a aburə aà.

7 Bi le ḥnki mfa ada'a ghu mbo m̄ tâ à ma'a b̄e b̄i Nwī n̄ n̄tsò ḥngha'a waa. Bi le mfa ada'a ma yū ghu mbo a atû ītsê tsim̄, bo b̄i a atu ḥngwè'è b̄e b̄itsim̄, ni m̄ighàà mi tsim̄ n̄ ītoò tsim̄è.

8 B̄e b̄itsim̄ b̄ii b̄i tswe fàa atu nsye aa ka t̄iḡe mmii nii, là'à b̄e bya m̄, n̄l̄oḡin̄e a n̄l̄oḡin̄e m̄bi ka bi leè ḥnki'i mikum̄ myaa wa mûm àñwà'ànə n̄tswēntī Mû Mb̄inj̄er̄e wa m̄ b̄i le ḥnwà aa ḥnwà'ànə aà.

9 N̄u ȳii à tswe n̄ àtôñnè aa tâ à yu'u:

10 N̄u ȳii m̄ b̄i tswe n̄ n̄tswâ yi n̄ àbù'u n̄tsò aa,
baa tswa yi n̄ àbù'u n̄tsò ī ghèè n̄i ghu;
n̄u n̄tsim̄ ȳii b̄e tswe n̄ n̄zvit̄e yi ni munwî n̄tsò
aa,

baa ȳi kii zwit̄e yi ni munwî n̄tsò.

Ma yū a l̄ò n̄ ànnu mbii ḥngi'i bo b̄i àb̄iintī a
mbo b̄e b̄i Nwī

11 M̄e b̄u n̄ȳe naà m̄itsə'ə ȳi m̄b̄'o ī fe'è a nsye,
n̄tswe ni m̄indon̄ mi mbaa tsi'i tsō mû m̄b̄ij̄er̄e,
ṅghaa tsi'i tsō n̄d̄ef̄o.

12 Ḫ le ntiḡe nl̄oḡe ada'a naà m̄itsə'ə ȳi m̄b̄ii ya
tsim̄ mbu'ut̄e n̄i m̄bi ghu ghu ns̄i. Nghir̄e ni m̄
tâ n̄sye bo b̄i b̄e b̄ii b̄i tswe ghu aa tâ baa mmii
naà ȳi m̄b̄ii ya m̄ àl̄a'à ya ȳii m̄ a le mb̄e zwit̄e
yi aa, à yòò m̄e aà.

13 Ḫ ghir̄e ni il̄ensə innu j̄i w̄e, ḥngħir̄e m̄c̄'o ī l̄o
ni aburə nsiḡe ni a n̄si b̄e.

14 Nyon a nj̄im ilènsə iññù jya mə b̄i le mmà'at̄e mə à ka mfa'a a nsi nàà m̄itsə'ə ya aa, i tigè mbwe'esə n̄i b̄e bii b̄i le ntswe fàa nsye aa, n̄swoñ a mbo bo mə tâ bo nañsə fñkobə f̄i naà m̄itsə'ə ya mə b̄i le nløënsə ni munwî n̄tsò i k̄i mburə ki tswe nt̄i aà.

15 Bi le ñki ma'at̄e mə tâ à zwi mfə'ə a nu fñkobə f̄i naà m̄itsə'ə ȳi mbii ya a ñghirə mə f̄i ka ñghaa tâ ki ghirə tâ b̄i zwit̄e b̄e bya bii mə bi tuu mmii fñkobə f̄i naà m̄itsə'ə fya aà.

16 F̄i le ntigè ñki ñghirə b̄e bitsim, b̄i k̄egə bo b̄i b̄i wè, bii ni ñgäñkabə bo b̄i ñgànñefum, bii mə à ni b̄e atu bo bo b̄i ïbù'u, mə tâ b̄i wenə waa a abô mà' à k̄e a niñenə ni nsî,

17 tâ ghirə mə kaa m̄bə ñù à wa'ā ayoo yuu, k̄e ñki mfee ayoo ti ghê à tswe ni à wen mà ya, mə à ni ïkum naà m̄itsə'ə wa k̄e numba ïkum ȳi aà.

18 Ma yû a lòò ni m̄itsyè. A bɔŋ mə tâ ñù yii a yu'u n̄i ànnù àtû yi a laà ghu aa, tâ à lòò numba nàà m̄itsə'ə mà ghû. Wa à ni numba ñùm̄isòñè. Numbà ȳi à ni ñkhì ji nto'o ni m̄ighum mi nto'o n̄tsò n̄to'o.

14

Mû Mbînjérè wa bo b̄e bi

1 Mè bû ñghèø ki yø, ñyø a Mû Mbînjérè wa a tøø a atu nta'a Zion, b̄e ntsù'u ñkhì ȳi fùùrè ni m̄ighum mi niñkwà n̄tsò ji niñkwà tswé bo bo, bii mə b̄i le ñjwà'ànø ïkum Mû Mbî ñjérè wa ni ȳi Taà ȳi a niñenə nsi bo aà.

2 Mè yu'u ñj̄i ñù i lo a aburø ñghaa njwù'u tsø m̄iñkì m̄i ghà'at̄e, k̄e mbøñ yii i kùmè n̄i t̄i aà.

Njî ya mə mè le nyu'u aa, i le mbə aa tsō bē bu'u miloŋ mi àñjààntè mî ghà'atè,

³ bo yøè nì ikòò yî fii fya nsî àbèrè, ni a nsi njoo jya mə i tswe ntì ji nîkwà aa ni a nsi bìlii byâ. A le ñki nzi tsi'i bë ma bya ntsù'u ñkhì yî fùùrè nì mìghum mi nîkwà ntsò ji nîkwà mə Nwî à le ntsu'u atû yaa fàa mbi aa, nzi a nyøgê ikòò wâ.

⁴ Bè ma bya àa mbâjnè jii mə i le nlèò mibìì mi nû myaa mi laa kaa ñwa'à sìñ nî ànnü ajirè bo bì bàñgyè aà. Kaa bo leè ñwa'à mângyè zì. Àa bo ma bû mə bo yònè Mû Mbînjérè wa idigè tsìm jii a ghèè ghu aà. Bè ma bû àa bii mə Nwî à tsù'u atû yaa a titiì bë faa mbi nloge waa tsö mìji mi mbii mii bi fu'u mfa a mbo yu bo Mû Mbînjérè wa aà.

⁵ Kaa àbañnønnù a leè ñwa'ă a ntsü bo fe'è, kaa bo wa'â nî àlò'ò tswe.

Baangel bya bi tarè

⁶ Mè bû ñyø angel yî mò'ô a darè ni a ndøj a njî'i nîkàñ ñke'ënø nî ñkì yî sigìnè yî i lwi'i nîñkoñ aa a mbo bë bìtsìm bii mə bi le ntswe a atu nsye aa, a mbo ìtoò tsìm, nî ìtsø, ni mìghàà mi tsìm, ni ñgwè'ë bë bìtsìm;

⁷ ñswønjø nî njî yî ntì mə, "Nî ka mbo'ô Nwî ñkii mfa ni nìgha'a ghu mbo, nloŋ mə nòò ntsò'òtø mìsa'a yî à zì mêt; nî ka mmii yu wa mə à le nnañsø aburø bô ñsyø, nî ñkî miyaa, ni bì nañebirè aà."

⁸ Angel yî mò'ô, yî à ywe'e bi baa, a yôñ, ñswønjø ni mə, "À wò mêt, Babylon ñjò'ò ala'a yî ñwè ya a wò mêt. A le ñghîrè ñgwè'ë mu ñù

ntsìm i baanè mìlù'ù mì tìì mi annü atsùùrø yi yâ."

⁹ Angel yî mò'ø, yîi mø à ywe'e bi tarø aa, a yoñè waa, nìswonø nî ñjî yî ñtìì mø, "Nù tsù yîi mø à mii naà mìtsø'ø ya, kè fñjkobè fi fya aa, kè mø à bii ñkwèrø awenè yi ya a nijsenø nì nsi yu kè a abo yu aa,

¹⁰ yumboñ, àa kii no mìlù'ù mì alwintøø Nwî mya, mø Nwî à nìñ mê tsî'i tì fôrø wa mûm ñdôñ àlwintøø yu aa, tâ bì tigø ndi ñgi'i ghu nu nì mò'ø, bo sulphur a nsi baangel bi Nwî bii mø bi laa aa bo bì a nsi Mû Mbînjérø wâ.

¹¹ Fili fi mò'ø fi kò'ø wa adigø mø bi di'i waa ghu aa ñgòñ bìnòò bi tsìm. Bo ma bû mø bo le mmii naà mìtsø'ø ya bo fñjkobè fi fya aa, bo bì ñù ntsìm yîi à kwèrø awenø ikumè yi ya aa, kaa bo si nî àfwetø tswê, a asi'inè kè nîtugè."

¹² Ma yû a lòò nî ànnü mbii ñgi'i a mbo bë bi Nwî, là'à bë bya bii mø bi lèø ndi'i Nwî, ñki nniñ mîntìì myaa a nu Yesu aà.

¹³ Mè bû ñyu'u ñjî yî mò'ø i lô a aburø nswonø nì mø, "Nwà'ànè yuà ànnù, mìbcoñø a mbo bë bii mø bi kwo a mûm mìbo Mmà'ambi, nlògìnè tsîtsøñ aà." Azwî a kwi'i mø, "Mbcoñø tsî'i annù ñîñkonø, tâ tâ bo tigø ñka mìntø a nî ànwùgìnè yaa, ñloñ mø mìghîrìnè mi innù myaa yòñè waa aà!"

Nòò ntsò'òtø mìsa'a a njwî nlwî'i ñjìm

¹⁴ Mè ghèø bû ki yø, nyø mbà'à yî mìfù'ù, ñù yî mò'ø a tswê ghu tsî'i tsö Mu ñù, àtsè'øtu nifø

gold a tswê ghu atu, munwî ñsyø mìsànø yî ñtsø'è a kî ñtswe ghu abô.

15 Angel yî mò'ç a fe'è a mûm ñdâmà'anwî, ñswoñø ni a mbo ñû wa mø à le ntswe wa mûm mìbà'à aa nì ñjî yî ñtìì mø, "Lògø a munwî ñsyø mìsànø ghò wa ñka nsyø ghu, ñloñ mø nòò ñsyø mìsànø à kù'u mû, ñloñ mø mìjî mii bi tswe nì mìfù'u fàa atu nsyø aa, mi nàñsø mø ñtìì."

16 Yu wa yîi mø à le ntswe wa mûm mìbà'à aa a tigø ñghusø munwî yî wa a atu nsyø, mfu'u mìjî myâ.

17 Angel yî mò'ç a bû mìfe'ë wa mûm ñdâmà'anwî ya a aburø, ñki ntugitø munwi ñsyø mìsànø yî ñtsø'è.

18 Angel yî mò'ç a fe'è wa adigø nikentø ni mò'ç ni mmâ'anwî, ñtswe nî àdâ'à a nlèntø mò'ç nikentø ni mò'ç ni mà'anwî aa, ñswoñ nî ñjî yî ñtìì a mbo angel wa mø à le ntugitø munwî ñsyø mìsànø wa mø à le ntsø'è aa mø, "Lògø a munwî ñsyø mìsànø ghò yî ñtsø'è wa ñsyø ajuñø mìntà mi ati milù'u mii mi tswe a atu nsyø aa ghu, ñloñ mø mìntà myâ bàñ mû."

19 Angel wa a tigø ñghusø munwî yî wa a atu nsyø, ñghotø mìntà mi ati milù'u mya ghu ntigø ñkwetø fyâ nigho nî wè ni nnij milù'u mi alwintçø Nwî;

20 bi tigø ñniñ ni milù'u mya, a abee a njim ñkyâ njò'ò àla'a yâ. Aløø a tigø ñkoñø mfe'ë wâ nigho, ññenø ñkç'ç nywe'e tsö àtsañø ntøñ løñø, nsa'a mbø tso bìkilo metre ñkhì ji baa nì mìghum mi bù'u ntsø ji nto'o.

15

*Baangel bya mə bi le ntugitə mighòò mi ñkwōṇ
bè mī lwiiñsə mya*

¹ Mè tigè nyə alènsə annù yǐ wè a aburə, baangel bi sàmbaa bì tugitè mìghòò mi ñkwōṇ bè mi sàmbaa, ma mû a bə mī nlwi'ñ ñjìm ñlonj mə ma mû le ñghìrə mə tâ àlwintɔŋə Nwî tâ à kentə.

² Mè tigè nyə ñkì miyaa ñkè'è, mɔ'ɔ i fɔrənè ghu, mè yə bè bya mə bi le mà'à ñtsya naà mìtsə'ə ya, nì fñkobè fi fya, a bə nàà ya mə ïkümüz yi nì bə numba aa, bì təə wa mbɛ̄ ñkì miyaa ñkè'è ñtugitə milonj mi àŋ ñààntə mə Nwî à fa a mbo bo.

³ Bo le si yəə nî ïkòò Moses ñgàñjàfà'a Nwî, ñkii nyəə nî ïkòò Mû Mbînjèrè wa, ñswoŋə nì mə, "Innu jii mə wò Mmà'ambi Nwîñgòŋ Mbu'utèmbi o ghìrè aa,

à nì innù jî wè,
m̄bə innútsyâmbo,
mbə innù jî tsinè,
m̄bə innù nñjkonj ñgòŋ bìnòò bî tsimè,
mba Mfò ñgù'u ñgu'u!

⁴ Mmà'ambi, ñù yii mə kaa mbə wa'à gho ka mbo'ɔ,

ñgha'asə nî ïkümüz gho aa, à nî wò aa ε?
A nî tsi'i wò mə ò laa mmàñsè.
Itòò tsim i ka yî zî kî gha'asə nòô
ñlonj mə ñtsinə innû jo bì ghìrè mē i fe'è ñlaa aà."

⁵ Ma ya ghè mē kî tsyă, mè yê ñdâmà'anwî, là'a Adigə yî nànsè ñlaa ya a mûm ñtāñ ñghotə, a ña'anè a aburə.

6 Baangel bi sàmbaa bi fe'è wa mûm ntănghotè, ñwe'e itsè'è jì fù'ù jii tsèèñkè, ñwe'e mikò mi gold a migõ bo, ñtugitè mighòò mi ñkwõñ bè mi sàmbaa a mbo bo.

7 Ayoo ya mə a tswe ntìì aa yì fùùrè a ti tìì jya ji ñikwà, a fa ïkañø gold ji sàmbaa, jii i le nluu nî àlwintçø Nwî yii mə à tswentìì ñlwi'i nñjkon aa, a mbo baangel bya bi sàmbaa.

8 Adìgè yì nànsè nlaa ya a le ntigø nluu ni fili ffi fi le si fè'e a mum nìgha'a ni Nwî bo bì a mum mìdà'a yu. Kaa ñù a wa'à àjàñø mə mbø yu kuu wa mûm Adìgè yì nànsè nlaa ya zì, ñywe'e a noò yii mə mighòò mi ñkwõñ bè mya mi sàmbaa, a mbo baangel bya bi sàmbaa mi mê.

16

Ikaj alwintçø Nwî jyâ

1 Mè yu'u ñji ñù i lô a ndâmà'anwî, a tɔññè ñghaa nî tìì ñswonø ni a mbo baangel bya bi sàmbaa mə, "Fè'e ñghèè nì ñswi'i ïkañ àlwintçø Nwî jya ji sàmbaa a atû ñsyé."

2 Angel yì ñtyàmbìì à le ñghèè ñswi'i yii akañ ya a atu nsye, ñlà'a ntsɔ'ɔ jì bi jì swèrè ñswerø i fe'è a nu bø bii mə bi le ntswe nî àwenø naà mitsø'ø ya a nu bo ñkii mmii fñjkobø fi fya, aâ.

3 Angel yii mə à ywè'e bi baa a gheè ñswi'i yii akañ ya a nî ñkì miyaa yì wè i bøñ ntigø mbañ nî àløø ñû yii à kwo aà, ñjoò tsìm jii i le ntswe ntìì wa ñkì miyaa yì wè aa i kwokè.

4 Angel yii mə à ywè'e bi tarø aa, a gheè ñswi'i yii akañ ya a mìnjkì mi miyaa bo bì a ni bìnajanøbirè bi bøñkè ntigø aløè.

5 Mè yu'u angel wa yii mə Nwîñgòŋ à lèθ mə
àa nlentə ñkì aa a swoŋ mə,

"Wa ñjò jû jii mə o niñø a nu bo aa i ku'unø,
wò wa mə ò tswe, mə ò le ñkì ntswe aa,
mbø yu wa yii mə à làa màñsè aà.

6 Nlonj mə bè le nsaansø aløø bê bi Nwî bo bì à
yi ñgåñntoo Nwî,

ò kì mêmfa aløø a mbo bo mə tâ bo no.
Aâ ñg'i' yii kù'ùnø a mbo bo aà."

7 Mè yu'u ñjì i lô a nikentø ni mɔ'ɔ ni mà'anwî
ñyø'ø nswoñø ni mə
"ñjø Mmà'ambî Nwîñgòŋ Mbu'utèmbî,
wa ñjò jya ku'unø a annù ñiñkoñè."

8 Angel yii à ywe'e bi níkwà a ghe'ë ñswi'i yii
akanj ya a ntsù nññòð, Nwî a ma'atè mə tâ nòð à
tçø bê ni mɔ'ɔ.

9 Nòð à le ntigø nloo ni mânjì yii à swèrè aà,
ñtçø bê, bo tigø mbøgitø ikum Nwî mə à tswe
ni mìdà'a atû ñghò ñkaa ñki'ñ mìntiñ
myaa bøñkè ñgha'asø Nwî.

10 Angel yii mə à ywè'e bi ntaà, a gheë ñswi'i
yii akanj ya a nñ abèrè naà mitsø'ø ya, ala'a yi ya
yii à le si bu'utø aa a bøñ a tigø ntswe a mûm
mffî ïdïgø. Bè tigø ñtsaa nñ ñløè jyaa nlonj ñgi'ñ ya
mə bo le si yø aà.

11 Ñkii ntigø mbøgitø ni Nwîñgòŋ a aburø
nlonjø nyajø bo bì ñlå'a ntsø'ɔ jya, lâ kaa ñki'ñ
ibì yii bo le si ghîrè aa mà'atè.

12 Angel yii mə à ywè'e bi nto'o aa a gheë ñswi'i
yii akanj ya a nñ ñkì Euphrates yî wè aà. Ñkì i tigø
ñyoo ghu tsim, a ntanjø mânjì a mbo bïfò bii mə
bi lõ a mbî ñsa'a nòð aà.

13 Mè yə ïzw̄i j̄i sw̄erə ji tarə, i kırə tsō mìnjōo, mī fe'ë nī a ntsū ndêf̄ò wa bo b̄i a ntsū nàà m̄itsə'ë ya, nī a ntsū ñgájntoo mbwe'esè.

14 Ma j̄u a bə ïzw̄i demon jya mə i ghîrə innu j̄i yéyərə aà. ïzw̄i ma j̄u i fe'ë ñghęe a mbo b̄if̄ò b̄i fāa mbi b̄itsim̄ mə b̄i ghotə waa tâ bo tajtə ntsò, nyi mà'à wa njwi ȳi ñw̄e Nw̄iñgò̄ñ m̄bu'utəmb̄i.

15 (“Yē, wa mə z̄i tsi'í tsō ñyərə, m̄b̄ɔ̄nə a mbo ñj̄u ȳii mə à tswe nikərə, n̄tswe n̄i ñtsə'ë j̄i aa, ta tâ à wa'à ghîrə ñka ñkarə nsw̄erə ñsw̄erə ñdirisə n̄i àt̄u yi.”)

16 ïzw̄i jya i tiḡe ñghotə b̄if̄ò bya wa adiḡe mə bi twoŋə a nī n̄ighàà nī baHeber nī Armageddon aà.

17 Angel ȳii mə à yw̄e'e bi sàmbaa aa, a gheè ñswi'i ȳii akaŋ̄ ya a mfə'ə, mè yu'ù ñj̄i ȳi ñt̄i i fe'ë a ndâmà'anw̄i, a n̄i àb̄erə ya nswoŋə nī mə, “Wa bi ghîrə m̄!”

18 Mb̄əñj̄ò i le si tiḡe ñwa'akə, ñj̄i i koò, m̄b̄əñj̄ò i kumə, n̄syę i tsiḡinə a nī mânj̄i ȳii kaa bi leèe ñki'ë yə, n̄loḡinə a ajànŋə mə b̄e le n̄tswe fāa atu n̄syę aà, n̄syę i le n̄tsiḡinə a nī mânj̄i ȳi ñt̄i.

19 Nj̄ò'ò àla'a ȳi ñw̄e ya i yâtə it̄i ji tarə. Nj̄ò'ò ïla'a it̄oo i wokə. Nw̄i a wa'atə ñj̄ò'ò àla'a ȳi ñw̄e, Babylon, ñghîrə mə tâ à kyęsə ndôŋ̄ m̄lù'ù mī alwintɔ̄ñ ȳi ȳi ñsw̄erə ñswerə yâ.

20 B̄ik̄ñk̄i bi tsim̄ bi gheè m̄bw̄ek̄, m̄inta'a m̄i w̄e mi tsim̄ k̄i m̄bw̄ek̄.

21 M̄iw̄eè m̄i mb̄əñj̄ò m̄i w̄e m̄i d̄irə ñdirə, mb̄ə tsō b̄ikilò m̄ighum mi ntaà, m̄i lô a aburə ñwo nyiḡe b̄e, bo tiḡe m̄b̄əgitə Nw̄i n̄loŋə aghò̄ñ

mìwèè ma yâ. Aghòò ma ya a le mburə nswerə aà swèrè.

17

Ntiì àkwàrè yâ

¹ Angel wa yî mò'ó a titiì baangel bya bi sàmbaa mè bi le ntugitə ikañ jya ji sàmbaa aa, a zî a mbèè mè nswonj mè, "Zî! Mè aa dî'i njo yîl mè ì ka kuu a nû ntìì àkwàrè ya mè à tswe a atu mîñki mî ghâ'atè aà,

² là'a akwàrè ya mè bïfò bi mbi bù ji akwàrè bo bo aà. Bè bi mbi bù bi bàanè mè ni mìllù'ù mi akwàrè ma yâ."

³ A tigê nìlögø a gha a mûm Azwî, bî'i yu gheè a nta'a miwèè miwèè, mè yê mângyè a kô'ó a atu nàà mìtsø'ø i ghø'ø boò, nìluu ni mìkùm mi mbøgítø Nwî a nu yu. Ntswe ni itu ji sàmbaa nì mìndçø mi nighumè.

⁴ Mângyè wa à le ñwe'e itsø'ø jî bàgitø jî atìndùù bo jî ghè'ø boò, ñwe'e nû yî nî ñjoo jii bi nañsø nî atìì gold, nî ñgò'ó atìndùù, nî ñjoo atìndùù. A le ntugitø ndôñ gold a abo yu, i luu nì ìnnù jî swèrè bo bì ififwe ìnnù jii i lo wa nî ànnü njî àkwàrè yu.

⁵ Bi ñwà'anè ikùm yîl i le ntswe nî ñji'í ànnü alò'òsø aa ghu nijenø ni nsi mè, "Babylon yî ñwè, ndè bì ikwàrè bo bì yî ìnnù jî swèrè fàa nsyê."

⁶ Mè yê mângyè wa a baanè nî àløø bê bi Nwî, bo bì nî àløø bê bîi mè bi le nzvitø nloñ mè bi le si swoñø annü Yesu aà. Nòò yîl mè mè le nyø mângyè waa, ànnù nañsø ñtsya ghâ.

7 Lâ angel wa a betè gha mə, "Annù a tsya a gho aa a ya aa ε? Wa mè ka swoñø annü alɔ'ɔsè yii mə a tswe nlonø mâñgyè ghû, mə nàà mìtsø'ø yù mə ì tswe nî ìtu ji sàmbaa ni mìndøñ mi nighum ì bë'è aà.

8 Wa nàà mìtsø'ø yû mə ò yø aa, ì le ntswe ntìì a noò mò'ø. La kaa ì si ntìì bû ñtswe. Ì ka fè'ε wa mûm àtaa yì tsò ñtso ya, i ghèè tâ bì ta ñgi'i ghu nu. Bè bïi bi tswe fàa a atu nsye, bïi mə kaa bì le ñki'ì mìkûm myaa wa mûm àñwà'ànø ntswêntìì ñwa'ànè, a noò mə Nwì à le nnañsø mbi aa, ànnù aa yì tsyà waa a nyø nàà mìtsø'ø yù, mə ì le ntswe ntìì, kaa ñki'ì ntìì bû ñtswe, mə ì ka yì bàññø bû zì aà.

9 "Ma yû a lò ñî àmòñtè yii mə a tswe nì mìtsyè. Ìtu jya ji sàmbaa à laa mbø mînta'a mii mə màñgyè ghû à tswe ghu,

10 ñki mbø bifò bi sàmbaa bïi mə bï bi ntaà wò mè. Yì mìfùùrè à tswè mè ghu, yì mìfùùrè aa bõñ ki zì. A bø zì boñ à ka tswe aa tsi'i a ni mû àtiì noò.

11 A ñghèè a ni nàà mìtsø'ø ya, mə ì le ntswe ntìì a noò mò'ø, lâ kaa ñwa'a ntìì bû ñtswe aa, à bø aa mìfò yii à ywe'e bi nifwaa aà, à bø aa yì mò'ø a titìì bya bi sàmbaa, a ghèè nii aa mə bì ta ñgi'i ghu nû.

12 "Mìndøñ mya mi nighum mə ò ghìrø nyø aa, àa bìfò bi nighum, bïi kaa bi burø tì mîda'a mi nifò kwærè. Bo ka yì kwærø mîda'a mi nifò a ñgaa yì mìfùùrè bo bì nàà mìtsø'ø yâ a ni nòò yì mìfùùrè.

¹³ Ma bû bì tswe nì àmòòntè yî fùùrè, i kii fa mîda'â myaa bo bì adà'â yaa a mbo nàà mîtsø'ø yâ.

¹⁴ Bo bo ka yî mà'a Mû Mbînjérè wa nì ntsò tâ Mû mÙbînjérè wa bo bì bÙ bii mø bì tswe bo bo aa, bì twoñø waa, ntsø'ø waa, bì yoñø nii nî ntii waa tsimè aa, tâ à bo bÙ bi ma bû gha'a waa, nlon mø à laa mbø Mmà'ambî bì mmà'ambi, mbø Mfø bÙfø."

¹⁵ Angel wa a swoñ a mbo mÙ mø, "MÙñkì mya mÙ ò ghîrø nyø àkwàrè ya a tswê ghu aa, àa bÙ, mÙbø nnòò bÙ, mÙbø itoo itoo, ñki mbø mÙghàà mi ilà'â.

¹⁶ MÙndøñ mya mi nighum mÙ ò ghîrø nyø aa, bo bì nàà mîtsø'ø ya ka yî bàa akwàrè ya, i kwerø njoò tsim jii mÙ à tswe ni ju aa, i tÙgø mà'atè yi nswèrø nswèrø, i kurø njyánû yî, i tÙò yi ni mÙ'ø bwesø.

¹⁷ Nlon mÙ NwÙngøñ à nìñ mÙ a mÙm ñtii bo mÙ tâ bo ghîrø annù yîi mÙ à tÙntø aa, a ajànø mÙ bo ka tswe nî àmòòntè yî mÙ'ø, i fa mîda'a mi nifø nyaa a mbo nàà mîtsø'ø ya, i ywe'e a noò yîi bì ka yî lwensø nighàà ni Nwî aà.

¹⁸ MÙngyè wa mÙ ò ghîrø nyø aa, àâ ñjò'ø àla'a yî ñwÙ ya, mÙ i tswe ni mÙdà'â a atu bÙfø bÙ fÙa atu nsye aà."

18

Ajàñø mÙ Babylon à wÙ aà

¹ Ma yû a ghÙ mÙ kÙ tsyÙ, mÙ yø angel yî mÙ'ø a lÙ a aburø nsigø, ntswe nî àdà'â yî wÙ, ñwÙènÙ yî i ke'e ñsyÙ ñtsim.

² A tɔ̄ŋnè ñghaa nî njî yî ntìì nswoŋ mə,
“A wò Mè! Babylon, njɔ̄'ò àla'a yî ñwè ya à wò
mâ!

A tìgè mē mbə aa ndùgə bìdemons,
àdìgə alèèntə izzwî jî bî tsìm

m'bə idìgə alèèntə bìsìŋ bìtsìm bii bə baa aà.

³ Nloŋ mə itoo tsìm nò mē mìlù'u mî tìì mi ñghirə
innu atsùùrê mi mya mbaanə.

Bìfò bi tsìm fàa nsye bi kî ñghirə innu mâghàbè
bo bo.

Ngăñntaŋ mìtàà fàa atu nsye i kî mē mìfu'u
ñkabə yî ñwè nî àfù'u annu njî àkwàrê yi
yâ.”

⁴ Mè bû ñyu'u njî yî mɔ̄'ɔ i ghaà a aburə
nswoŋə ni mə,

“Fè'ë nì ghuu bê bâ, nì ma'atə yi mfe'ε ghuu;
tă wa'à lò ñghirə ibî yi wa yî tsu,

tâ Nwî à wa'à lò ñki niŋ njô yî ya a nu bù;

⁵ Nloŋ mə bi tâñtè mə ibî waa i sa'à ñkɔ̄'ɔ nywe'e
a aburə,

Nwî a kî ñwa'atə ibî yi tsìm.

⁶ Nì kwî'inə annu yîi à le sî ghîrə,
ñte'ε ñkwî'inə ibî yi ñgaa ji baà.

Niŋ mìlù'u ghu ndôŋjè, mii mî tìì ntsyàtə mii mə
à le sî fa aa, ñgàà ji baà.

⁷ Tsō mə à le sî ñee nî nû ñkii njî nî mìbi ntərə
aa,

ki naŋsə mfa ñgi'i bô àjəŋnè ghu mbo tsi'i maa
ajàŋjè.

Nloŋ mə à le sî swoŋə a mûm ntìì yu mə, ‘Mè bə
aa mìfò màngyè, ñjaŋnə a abèrə mə!

Kaa mə sî ñkwî'i bê, kaa mə aa yî wa'à kî njii
njəŋnə,’

8 maa ajàŋ, ñgi'i ì ka yí kuu ghu nu a atû ñjwi yí
m̄fūùrè,
mbə ñighòò ní nzwitə bè, ní àjəŋnè, nî ñjí yí ñt̄,
tâ bì kí nt̄o yi a mo'ɔ;
ñlonj mə Mma'ambî Nw̄iŋgòŋ yíi à tsèrè mə isa'à
yi aa à tswe ní m̄dà'a."

9 Bifò bì nsye bù bya bii mə bi le si ghîrə annū
mâghàbè bo bo ñkii njí nî m̄bi bo bo aa, ka yí ki
yè'è lèrè nî àkiì yaa, a noò yíi baa yí yè tâ bì t̄o
yi tâ fili tigə ñkɔ'ɔ aà;

10 baa yí tigə təə a asa'a agha'a i bɔ'ɔ nî ñgi'i
yí ya, i swoŋə ní mə,

"Wemēɛ! Wemēɛ! Wò ñjò'ò àla'a yí ñwè,
wò ñjò'ò àla'a Babylon yí ñwè!

Tsi'i a ní mû àt̄ noò, bi ghènsè mē ñniŋ njo a
nu wò!"

11 Ngānjmitaa jí fàa nsye yè'è nî Babylon
ñjəŋnə, ñlonj mə kaa mbê ñù à wa'à ayoo mitaa
ghu bû ñgheę nyuu;

12 kaa mbə ñù waa bù ñyuu, gold, kè silva,
ñgò'ɔ atìndùù, kě njoo atìndùù, ìtsè'è atìndùù jí
fù'ù jí siginè jii bi naŋsə nî linen, ìtsè'è atìndùù
jí bagitə, itsè'è silk nî ìtsè'è jii i ghè'è boò aà,
mbuu iti tsim jii mə i tswe nî àya'à yí siginè aa,
ñjoò tsim jii mə bi naŋsə ní m̄sòŋ mi nsəə aa,
ñjoò tsim jii bi naŋsə nî it̄i it̄indùù aa, njoo jii mə
bi naŋsə nî àt̄ bronze, iron, ní marble,

13 ñjoo jii i lùmè ñso'otə tso, cinnamon, ñjoo
aghò'ɔ, ñjoo jí lùmtə, məè, frankinsense, m̄lù'ù,
m̄ighurə, abaa yíi bi naŋsə ñghò'ò, m̄sàn̄,
bìñkɔ'ɔ ñjìm, nî m̄binjèrè, bìləŋə bo bìkaligə, nî
ibù'ù, bè bii bi tswe nt̄ aà.

- 14** Ngàñmitaa jya i swoñ mə,
 "Njoo jya tsìm jii mə ñtiñ ghu i le si yè'ètè aa i
     khè mē gho ñghèè yi,
 àfù'û yo tsìm bo bì ñjoo jii sigìnə tsìm jii mə o
     tswòñjè noo ghu mum aa i ghèè mē ñtsø,
     kaa ò ka yi wa'â bù ñyø!"
- 15** Bè bii mə bi le si tanjø mitaa nî ñjoo mà jû
 aa, ñtswe nî àbii yî ghà'atè ghu aa, ka tigø tøø a
 asà'a agha'a, i bo'ô nî ñgi'i ya mə ì kuu ghu nu
 aa, i tigø yè'è nî tñ ñjøñø i swoñø ni mə,
- 16** "Wemëè! Wemëè! Njò'ò àla'a yi ñwè ya
 mə bi le ñwe'e nî ñtsø'ø atìndùù jii fù'ù jii sigìnø
     jii bi nañsø ni linen, bo bì jii bagitø ni jii
     ghè'è boò
 bi tsi'î ni gold, nî ñgò'ò atìndùù nî mbùm njoo
     atìndùù aà!
- 17** Tsi'î a ni mû àtiñ noò bi ghënsø mē mbwesø
 afù'ù mà yû tsìmè."

Itu ñgäñntiñ ïbañ, bè bì tsìm bii bi kuu abanø
 ñkì aa, ñgäñntiñ ïbañ, bo bì bè bì tsìm bii bi fà'a
 a mûm ñkì aa, bi le ntigø ntøø a asà'a agha'a,

18 ñyø'ø nî àjàn yii mə bo le nyø fili fya fi kɔ'ò
 a nî ñjò'ò àla'a ya mə a le si khì aa, mə,
 "A ni yuu njò'ò àla'a yii mə ì leè mbø tsi'î tsö
     ñjò'ò àla'a yi ñwè yulà aa ε!"

19 Bo le ntigø ñkumø nî àtû yaa nî àbìrø, a ajàn
 yii mə bo le si yè'è ñjøñø, ñnañsø nyø'ø nswoñø
 ni mə,

"Weè ñgi'i, Weè ñgi'ì ñjò'ò àla'a yi ñwè yû
 Bè bii bi le ñtswe nî ïbañ a mûm ñkì ghu aa, le
     ntigø ñgäñkabø jii wè ñloñø afù'û yi yâ!
 Tsi'î a atu mû àtiñ noò, a bwè mē!"

20 Ka ndorítê nì ñloŋ mə a wò mē aa mbă aburə, bè bì Nwî nì ḥgāñntoo Kristo, nî ḥgāñntoo Nwî, ñloŋ mə Nwî à nìŋ mə njo a nu Babylon ñloŋ ìnnù jii mə à le ḥghîrè a nu bù aà!"

21 Angel yî mò'c yii à le ntswe nì mìdà'à aa a bwëè ḥgò'ò yii à le mbə tsö ḥgò'ò àbaa yî ḥwè aa, mìma'a a mûm ḥkî miyaa yî wè aa, nìswoŋ mə, "Aâ àjàŋ yii mə bì ka kii mà'a njò'ò àla'à Babylon tsi'i nì mìtsə'è, kaa tâ ḥjù tsù à yi ḥwa'à yi bû ñyø.

22 Kaa bì ka yî wa'à bù ñyu'u njî mìlòŋ, kě njî ḥgāñnyø è ikòò, kě njî mìbànŋ mî tòŋ, kě njî ñtànŋ,

kaa bì ka yî wa'a a mum wò bû ñyu'u;
kaa bì ka yî wa'à ḥjû àbofà'à
a mum wò bû ñyø,
kaa wa'ă njî ḥgò'ò àbaa
a mum wò bû ñyu'u;

23 kaa tâ ḥjkà'à lâm
à wa'ă a mum wò bû ñta;
kaa wa'ă njî ñdoo ñiyɔ'ò kè yî mûŋgen
a mum wò bû ñyu'u;
ñloŋ mə ḥgàñmitaà jo jî wè jya le mbə aa bè bì
wè bii mə bì le ntswe a atu nsye aà,
ò le bwe'esè ñtoò tsim nî ìnnù bîsòrè jo jya
aà.

24 Aløø nu ḥgāñntoo Nwî, bo bì àløø nu bê bì
Nwî,
bo bì à yî bê bì tsim bii bì le ñzwitø fàa nsye
aa,
bì le nyø a njò'ò àla'à Babylon."

19

Baburə doritə ajàŋə mə àla'a Babylon a wo aà

¹ Ma yû a ghè mə kì tsyă, mè yu'u àyoo yî mɔ'ɔ
a ghaà nî tì tsi'i tso ñjî mâmbêm ñnòò a aburə,
a tçjnè ñswonjə ni mə,

“Alleluia, ànnu nyweensə bè, ni nìgha'a, ni mìtìì
mì tswe aa a mbo Nwîñgòŋ yi'inè,

² ñloŋ me ñjò ji i ku'unə a annu ñîŋkon.

A ñìŋ mə njo a nû ñtìì àkwàrè ya mə kì bùùrə a
atu nsye yù ni ñòŋkədàn yî waa

A kwî'înè mê àjàŋə mə à le nsaansə aləə
ñgàŋafà'â ji aa ghu nû.”

³ Bo ku'ùsə mbu ntçjnə ñswonjə ni mə,

“Alleluia! Fili fii fî fè'è ghu aa, fî kɔ'ɔ nî ñdəŋ,
ñlwi'i ñîŋkonjè.”

⁴ Bìlìi bya mìghum mi mbaa ñtsò ji nikwà bo bì
ñjoo jya mə i tswe ntìì aa ji nikwà, i wô a nsye,
mmii Nwî mə à ñàŋnə wa abèrè aa, ñswonjə ni
mə, “Amen. Alleluia!”

Nìyɔ'ɔ ni Mû Mbînjérè nyâ

⁵ Njî i lô wa abèrè, ñzi ñswonjə ni mə,

“Ka ñgħa'asə nî Nwîñgòŋ yi'inè mìbă bu
ñgāŋfà'â ji tsim,

bù bii nî bɔ'ɔ nii, bè bî kègə bo bì bî wè.”

⁶ Mè bū ñyu'u ayoo yîi mə a bə tsi'i tsō ñjî
mâmbêm ñnòò, i koò tsi'i tsō mìjwù'ùnè mì ñkì,
ñkii ñkoo tsi'i tsō mbèŋ yî ñwè i kùmè, ñswonjə
ni mə,

“Alleluia! Ñloŋ mə Mmà'àmbî Nwîñgòŋ yi'inè,
Mbu'utəmbi a sa'a mbi aà.

⁷ A bĩ'inè ka ndoritə ñyentə nii mfa ni nìgha'a
ghu mbô,
nlonj mə nìyo'c ni Mû Mbînjérè wa nî zî mâ.
Bi kì mê ñtajtə a mûngèn yi.

⁸ Bi fà mə itsè'è jî fù'ù jî sigìnè jii i laa njèèñkè
aa mə tâ à wε'ε"
(itsè'è jî fù'ù jî sigìnè ma jû, àâ itsinə innu jii bê
bi Nwî ghîrè aâ).

⁹ Angel wa a swoŋ a mbo mè mə, "Nwà'anə
annu yulà: Mbɔɔnə a mbo bè bii mə bi twoŋə
waa mə tâ bo yî njî nìyo'c ni Mû Mbînjérè wa
aâ." A bû ñku'usə nswoŋ a mbo mè mə, "Wa aa
tsi'â ànnu nîñkoŋ yîi mə a swoŋ Nwî aâ."

¹⁰ Mè wô a nsye ghu mikòrè mə mə mii yi, lâ a
swoŋ a mbo mè mə, "Tsuu annu ma yû lõ ghîrè!
Wa mè bè aa ñù àkòrê ghò a mûm àfâ'â, bo bì
ñù àkòrè bìlîm bo bìtsim bii mə bi tswa annu
nîñkoŋ ya yîi mə Yesu à le ñghîrè a laa aâ. Mii
bê Nwî." Nloŋ mə annu nîñkoŋ ya yîi mə Yesu à
le nswoŋ a laa, àâ àzwî ntoonwî.

Yu wa yîi à kɔ'c ləŋə yî mìfù'ù wa aâ

¹¹ Mè yø àbûrè ña'anè. Mè lîi ñyø a ləŋə yî
mìfù'ù, ñù yîi mə à kɔ'c ghu atu aa, bi twôŋ nii ni
Yu yîi mə fà'â nî ñtìi yi tsim a mbo Nwî. A lèntə
innu ñkii mma'a ni mìntsò ni mânji yîi à tsinə
aâ.

¹² Mi'î mi mi khî tsî'î tsö ñlwà mɔ'c, itsè'ètu
nífò jî kègø jî ghà'atè i tswê ghu atu, bî ñwa'anè
ïkùm ghu, yîi mə kaa ñù dàn à sì zi ntstyâtè yi.

¹³ A wε'ε itsè'è jii mə bi murø a nî àløø, ïkùm
yîi bi twoŋə nii ghu i bø Nîghàà ni Nwî.

14 Ntsúntsò aburə i wε'ekə ìtsè'è jí fù'ù jí sigìnè, jii mə i fu'u tsi'i fù'ù njeεejə aa, ḥko'c bìləŋə bī fù'ù ḥyoŋə nii.

15 Munwi ntsò yí ntsè'è a fe'è ghu ntsù, mbə yii mə a wă itoo gho aà, yumbɔŋ, à ka yí ki sa'a waa nî ḥgwànè àtì. Aa yí tigə n̄iŋ milù'ù mi alwintonj nî mi àfii mi'i mi Nwīngòŋ Mbu'utəmbi myâ.

16 Bi ḥwa'ànè ikùm yí mo'c a nî àtsè'è yu bo bì a n̄itù'u yu, mə, Mfò bìfò, nî Mmà'ambì bì mmà'ambì.

17 Mə yə angel a təə a ntsù noò, n̄tɔŋnə ntwoŋə nî bìsìŋ bì tsìm bii bì le sì dàrə ndəŋ a njí'i nìkàŋ aa, n̄swonj a mbo bo mə, "Zi ḥghotə nì, ḥka mbe nî ikòò yí wè wa mə Mmà'ambì à kà'a aà.

18 A ḥkurə njyānû bìfò, nî njyānû bítà bì ntsò, njyānu bè bì wè, njyānu bìləŋə bo bì yí bìkɔ'c bì ləŋə, nî njyānû bè bìtsìm, yí ibù'ù nî yí bè bii bì sì ibù'ù bə, yí bè bì wè bo bì yí bè bì kègə."

19 Mè yə naà mìtsə'ə ya nî bìfò bì fàa nsye, nî mìntsù mi ntsô myaa, bì ghotə mə bì mà'a a yu wa yii à kò'c ləŋə wa aa, bo bì yí ntsúntsò nî ntsò.

20 Bi le ntswa naà mìtsə'ə ya nî àbù'u ntsò bo bì ḥgàŋntoò mbwe'esə wa mə à le ḥghìrə innū jí yéyérə ghu nsi, mbwe'esə bê bii mə bì le ntswé nî àwenə naà mìtsə'ə ya, ḥki ḥgha'asə fìŋkobè fi fya aà. Bi le mmà'à waa bi baa a atû n̄ti. wa a mûm àtsùmə mɔ'c ya mə a khì nî sulphur aà.

21 Bi le ntigə ḥwa abugè bê nî munwî ntsò yu wa yii à le ḥko'c ləŋə yí m̄fù'ù wa aà. A bə munwî ntsò wa mə à le sì fè'è ghu ntsù aà. Bìsìŋ bì tsìm le ḥkurə njyānû jyaa jya mbè'e ito'o.

20

ɻòò jya ntsù'ù yî fùùrè

¹ Mè yø angel a lô a aburø nsigø, ñtugitø bîkey bì ataa yî tsò ñtso ya, bo bì mamù'ù atsañø ñkòò bø.

² A bañnè a ndêfò wa, yu wa yîi mø à ni alwen no ya aa, mbø Devil bo Satan aa, ñkwerø yi a nî ɻòò ntsù'ù yî fùùrè,

³ mìma'a yi fya a mûm àtaa, ntsetø ntsû yi, ñsiñ atû yi nî àwenø ale mø tâ à tsuu itoo itoo bû ki bwe'esø, nywe'e a noò yîi mø ɻòò jya, ñtsù'ù yî fùùrè i ka yî tsyà aà. Beø mø i tsyà bøø boñ baa mà'atè yi a ni mü atiñ noò.

⁴ Mø yø ibèrè, bø bii mø bì fa ada'a a mbo bo mø bì ka nsa'a bê aa, bì tswetø ghu. Mè kî mìbu nyø bê bii mø bì le ñkwyékø itû jyaa, ñlonj ajàn mø bì le si swoñ annù ñlonj Yeso ñki nlonj nìghàà ni Nwî aa, bo bì bø bii bì le ntuu mmii nàà mìtsø'ø ya ni fiñkobø fi fya aa, kaa ñki'ñ nî àwenø yi ya a nijenø ni nsi bo kë a mbo bo tswê aà. Bo le nyweenø ni nìwo, ñtigø mbu'utø mbi bo bì Kristo a nî ɻoo ntsù'ù yî fùùrè.

⁵ Kaa abùgø bïku bì bê a le ñwa'à ni nìwo yweenø, ñywe'e a noò yîi mø ɻòò jya ñtsù'ù yî fùùrè i le ntsyà aà. Aa nìwàà ni nyweenø nìwo ni ntsyà mìbii.

⁶ Mbocøni yî ñjwè a mbo ñù yîi mø à ywèènø ni nìwo a tiñi nìwàà ni bê ni ntsyàmbii aà. Aa ki laa màñsè. Kaa nìwo nii mø mi ywe'e mi mbaa aa kaa mi sì nî àdà'à a nu ma buù bø tswê. Ma buù bø ka yî bø ñgåñmà'anwî a mbo Nwî bo bì

a mbo Kristo, i tigə bu'utə mbi bo bo, a nj̄im ɻlòo ntsù'ù ȳi fùùrè.

7 Nòò ȳii mə ɻlòò jyâ ntsù'ù ȳi fùùrè ka ȳi tsyà aa, tâ b̄i fi'se Satan wa atsaŋ yu,

8 tâ à fe'ε mbwe'esə itoo jya mə i tswe a ni m̄ibuu mi atu nsye mù mi nikwà aa, là'a Gog ni Magog, i ghotə waa, ɻndùû waa i gha'a ntsyă awànjə ñkì miyaa ȳi wè, tâ bo bo tanjtə ntsò.

9 Bo tigè m̄benə a sogyè, ntsyā idigə j̄i ghà'atè fàa a atu nsye, ñghees ñkarisə a baligə wa ȳii mə b̄e b̄i Nw̄i bya b̄i tswe ghu aa bo b̄i ñj̄ò'ò àla'a ya mə Nw̄i à kònjə aà. Lâ, mɔ'c i lô a aburə nsigə ntɔɔ waa,

10 b̄i tswâ Devil wa mə à bwè'èsə waa laa, m̄ma'a wa a mûm àtsùmə mɔ'c sulphur, wa adigə ȳii mə nàà m̄itsə'ə ya bo b̄i ñgàñntoò mbwe'esə wa tswe ghu aà. Tâ bo tigə nyə ñgi'i ghu nî àsl̄'inè bo b̄i n̄itugə nlwi'ñ nñjkonjè.

11 Mè bû n̄yə mamù'ù àbèrè ȳi fù'ù, ñù a ñajanjè ghu, n̄sye bô m̄bà'à àbùrè khê ɻlo ghu nsi ñghèè waa. Kaa àd̄igə ntswē àyaa a wa'à b̄e.

12 Mè ȳe b̄iku bya, b̄i wè bo b̄i b̄i k̄egə, b̄i təentə wa n̄si àbèrè, b̄i ña'akè ñj̄wà'ànè. Mè bû n̄yə b̄i ña'à àñwà'ànè ȳi mɔ'c, ma ya a b̄e àñwà'ànè ntswēñt̄. Bi tigè n̄sa'a ni m̄isa'a mi b̄iku b̄i b̄e, n̄yoñə nî ñnnù j̄ii mə b̄i le ñghirè b̄i ñwa'ànè wa a mûm ñj̄wà'ànè jya aà.

13 Ñkì miyaa ȳi wè i fi'se b̄e b̄ii mə b̄i le ñkwokə ghu mum aa, n̄wo bo b̄i àla'a b̄iku b̄i b̄e k̄i m̄fi'se b̄e b̄ii mə b̄i le ñkwo ntswe a mum bo aa, b̄i sa'à waa a nî ñnnù j̄ii b̄i le ñghirè aà.

14 Bi sà'â mê, n̄tigə mma'a N̄wo bo bì Ala'a biku bi bê wa a mum àtsùmə mɔ'ɔ. Ma yû a bə n̄wo n̄i mə ni ywe'e mi mbaa aâ, là'a ataa mɔ'ɔ yâ;

15 ñù yî mə kaa bi le ñwa'ă ikûm yi wa mûm àñwà'ànə ntswêntì yə aa, bi ma'â wa mûm àtsùmə mɔ'ɔ.

21

Abùrè yî fii bô ñsyε yî m̄fii

1 Mè tigè ñyə a aburə yî fii bo bì ñsyε yî m̄fii; ñlonj mə à le ti bə aa bonj àbùrè yi mbii bo ñsyε yî mbii ya i tsyà mê, kaa ñki miyaa yî wè kaa i wa'â kì mbu mbə.

2 Mè tigè ñyə ñjò'ò àla'a yî ñlâà ya mə à ni a Yerusalem yî m̄fii aa, a lô a aburə a mbo Nwî ñsigə, m̄bə tsi'i tsö mûngèn yii mə bi nànsè mê ñwε'ë itsè'ë niyɔ'ɔ ji a tigè ñghεe nî a ntsi'i ñdoò yî aâ.

3 Mè yu'ù ñjî ñù i ghaà nî tì, ñlo aa wa abèrè, ñswoñə ni mə, "Yê nî, wâ ñtɔ'ò Nwî i zì mē ñtigə ntswe a tîtì bə. Nwî à ka tigə ki tswe bo bo, tâ bo tigə mbə bê bi, tâ Nwî yumbɔŋ tâ à tswe bo bo;

4 Nwî à ka yè'ë mîlâà mi tsim a mi'i bo, kaa tâ n̄wo wa'â bù m̄bə, kaa tâ àjəñnə, kè ñiyè'ë, kè ñyù'û ñyàñə, kaa tâ i wa'â bù m̄bə, ñloj mə ñnnu jya mə i le ntswe a nî m̄bi yî mbii ya aa i tsyà mê aâ."

5 Yu wa mə à le ñañnə wa abèrè aa a swoñ mə, "Yê nî, mə għirə njoò tsim tsîtsòj i tigè jî fii." A le ñki mbu nswor a mbo mè mə, "Ñwà'ànə yulà

ànnù ñlonj àa tsi'ñi ànnù nñjkonj, yñi më mbë bë
yu'u mbïñ aà."

⁶ A bû ñswoñø a mbo më më, "Wa më ghìrè
më innù tsimè! Më ni Alpha ñki mbë Omega,
mbë nlògìnè ñki mbë nlwi'ñisè. A mbo ñù yñi më
ñjì ñkì yañè nii aa, më ka fa ñki wa më i lõ ni
nañebirè wa më ñki ntswéntìñ fë'è ghu aa, tâ à
no tsi'ñi tì tû.

⁷ Nù yñi më à mà'a ntsyà aa, a ka tswe nî ñjoo
mà jû më më kà'a aa, tâ më bë Nwì yì, tâ à bë
mû ghà.

⁸ Lâ a ñghèe ni bë bïi bi bo'ç aa, bë bïi bi
sì Nwì bii aa, kè ñgàñatsùùrè, nî ñgäñnzvitè
bë, nî ñgàñajirè, ni bìsòrè, ñgäñmii mìnjkobè bo
bì ñgàñabaññennù bìtsìm, bo aa yì tswe aa wa
mûm àtsùm më a khì ni mɔ'ç bo sulphur, mìbë
nìwo nii ni ywe'e mi mbaà."

Yerusalem yì mìfi wâ

⁹ Angel wa yì mɔ'ç a titìñ baangel bya bi sàmbaa
më bi le ntugitè ikañ jya ji sàmbaa më i le nluu nî
ñjò ji nlwi'ñ ñjìm jya ji sàmbaa aa, a ghaà a mbo
më ñswoñ më, "Zì tâ më dì'i mûñgen, ñgwë Mû
Mbînjérè wa a mbo wò."

¹⁰ A tigè ñlögø gha a mûm Azwì, ñghëe ni më
a atu nta'a yì wè, ñdi'i Yerursalem, ñjò'ò àla'a yì
ñlàà ya a mbo më, a fe'è a aburø a mbèe Nwì,
ñsigø nzi ni a nsye,

¹¹ ññweenø ni ñigha'a ni Nwì, ññwèènê yì i bë
tsö ñgò'ç àtìndùù yìi à tsyànø a nyø aa, tsö jasper,
ñjëejkø tsö crystal.

12 Nkya yii i le ntìì ñki nsa'a aa, i le ñkarisø Yerusalem wâ, ñkya wa i tswê ni mìntsù mi ibù'ù nighûm ñtsò baa, baangel nighûm ñtsò baa tswê wa mìntsù mi ibù'ù. Bi le ñjwà'ànè mìkum mi ñgwè'enda boc bi Israel bya nìghûm ñtsò ji baa, wa ni mìntsù mi ibù'ù.

13 Mìntsù mi ibù'ù le ntswe a mbi nsà'a nòò mi ntarø, ñtswe a mbi àtu mi ntarø, ñtswe a mbi ñtii mi ntarø, ñki ntswe a mbi ñtso nòò mi ntarø.

14 Nkya njò'ò àla'a wa i le ntswe nî ñgò'ò àtsønda nìghîm ñtsò baà, bi ñwa'ànè mìkùm mi ñgäñntoo Mû Mbijérè jya nìghûm ñtsò baa ghu.

15 Angel wa mè à le ñghàà a mbo mè aa, à le tugitø figè yii bi le nañsø ni gold aa, a mfigè njò'ò àla'a ya, bo bì mìntsù mi ibù'ù mya, nî ñkya wa ghu.

16 Mbèe njò'ò àla'a jya ji nikwà i le ñkù'ùnè, ñsà'atê yî bô mbwà yî ku'ùnè, a figè njò'ò àla'a ya, nî atî yi yâ, i bø bïkilo metre 2,400, ñsà'atê yî, mbwà yî, nî ñjènê yî le mbø tsî'i ñgiñ ñgiñ.

17 Angel wa à le ñki mfigè ñkya njò'ò ala'a wâ, i bø bì metres 66, ñyoñø aa ni figè yii bø bïtsim figè nî njoo ghu aà.

18 Bi le ñghùrø ñkya wa aa ni jasper, àla'à ya a bâñnè ñnañsø mbø tsî'i gold, ñta tsö ñkè'è yii i laa aà.

19 Bi le ntsè'e ñgò'ò atsøñkya jya nî ñgò'ò atïndùù, ñgò'ò yî mbii i le mbø jasper, yî ñyòñtè bø sapphire, yii i ywè'e ji tarø aa bø agate, yii mè i ywe'e ji nikwà aa bø emerald,

20 yii i ywè'e ji ntaà aa bø onyx, yii i ywè'e ji nto'o aa bø carnelian, yii i ywè'e ji sàmbaa aa i

bə chrysolite, yii ḵ ywè'e ji nifwaa aa bə beryl, yii ḵ ywè'e ji bu'ù aa bə topaz, yii ḵ ywè'e ji nighum aa bə chrysoprase, yii ḵ ywè'e nighum ntsò mɔ'ɔ aa i bə jacinth, yii ḵ ywè'e nighum ntsò baa aa i bə amethyst.

21 M̄ntsù mi ibu'ù mya nighum ntsò baa le njki mbə njoo itindūu ntsò baà; bi ghirè ntsubu'ù wa yī mɔ'ɔ yī mɔ'ɔ aa nî mbùm njoò atindūu yī fùürè. Mfājnē njɔ'ò àla'a ya i nañsə mbə gold, ntanə tsō ñkè'è.

22 Kaa mè le ñwa'a ndāmà'anwì wa njɔ'ò àla'a yê, ñlonj mə ndāmà'anwì yī ḵ le mbə Mmà'ambì Nwīngòñ Mbu'utəmbi bo Mû Mbīnjérè wâ.

23 Kaa njɔ'ò àla'a ya wa'à nî nñòò, kè sañ mə tâ à ka nta ghu lɔò, ñlonj mə nigha'a ni Nwî ni ta ghu tsō ñkà'à. Mû Mbīnjérè wa a bə lâm njɔ'ò àla'a yâ.

24 Itoo fàa mbi ka yī tigə karə aa wa mûm ñkà' a yu. Tâ bìfò bi tsim fàa nsye tâ bi zi ni nigha'a nyaa ghu.

25 Kaa baa yī wa'ă m̄ntsù mi ibu'ù mya a si'inə ka ntsetə; kaa itugə ka yī wa'à ghu ka mfii.

26 Bi ka yī lògə nigha'a ni itoo jī fàa mbi bo bì afu'û yaa i zì ni yu wa a mûm njɔ'ò àla' à.

27 Kaa ayoo nsinj yī tsù kaa a ka yī wa' à ghu kuù, kè bə ñù yii mə a ghirè innù jī swérè, kè ñù yii mə a tswes ibāññennu aa. A ka yī kuu tsi'i bè bii mə bi ñwa'anə mikkum myaa wa mûm àñwà'ànə ntswéntiñ Mû Mbīnjérè yâ aà.

22

1 Angel wa a gheè nî mbii ndì'i njki miyaa njki

ntswéntìì wa a mbo mè, i jéèñkè tsí'i tsö crystal,
nlo wa abérè Nwi bo bì yí Mû Mbínjérè wa

² ñkoñø nsigø wa a titìì mìfâñnø njò'ò àla'a, wa
aghéñø ñkì miyaa a mbèè tsìm, àti ntswe nì mbuu mìntâ mi nìghûm ntsò
baà. Ñkoonø ni mìntâ mi mya a atu sàñè a atu
sàñè. Ýéñ ati ma ya i le nstwe aa a ñghùrø itoo
itoo ghu.

³ Kaa mbø bì wa'á ayoò tsu yíi mè ndò'ò Nwí i
tswe ghu maa mûm njò'ò àla'a yê. Lâ tâ àbérè
Nwí bo yí Mû Mbínjérè wa, tâ à bañnø ntøø ghu.
Tâ ñgáñfà'â ji ka mmii nìi.

⁴ Bo ka yí kì yø nsí yi tâ bì kì ñwa'anø ikûm yi
a nijenø ni nsi bo.

⁵ Kaa itugø i ka yí wa'á bù mbø, kaa tâ bo wa'á
ni waa ñkà'á lâm kë ñkà'á nññòò bû ñka nlçø,
nlonj mè Mmà'ambi Nwíñgòñ àa yí bø ñkà'â waa.
Tâ bo tigø mbu'utø mbi bo bo nlwi'i nññkonjè.

Ajàñø mè Yesu à ka yí zì aà

⁶ Angel wa a swoñ a mbo mè mè, "Wa annù
yula mè mè swoñø aa à nî ànnù nññkonj ñkù'ùnø
a mbii aà." Wa Mmà'ambi Nwíñgòñ mè a fa
Azwí yi a mbô ñgáñntoò ji jya aa, à tòò mè angel
mè tâ à zi ndí'i annù yíi a tswe nî ñghènsø mfè'è
aa a mbô ñgàñjàfà'â yí.

⁷ Yesu a swoñ mè, "Yê nì, wa mè zì tsí'i
tsìtsòñè!" Mbóonø a mbo ñù yíi mè a lèè innù
ji mè àñwà'anè yûlå a swoñø mè i ka yí fè'è aà.

⁸ Aa mè Jón yíi mè mè yù'u ñkì nyø innù ma
jû aà. Nòò wa mè mè yu'u ñkì nyø innù ma jû

aa, mè le ñwò a mîkôrê angel wa mè à le ndî'i
innù ma jû a mbo mè aa mè mè mii yi,

⁹ lâ a swoñ a mbo mè mè, "Tsuu ajàñø annù
ma yû lô ghîrè! Wa mè bø aa ñù àkôrê ghò a
mûm àfâ'â bo bì ñù àkôrê bîlîm bo, ñgâñntoo
Nwî, bo bì bè bii mè bì lèø innù jii mè àñwà'ànè
yulà a swoñ aà. Mii bø Nwî."

¹⁰ A bû ñswoñ a mbo mè mè, "Tsùu ntoo yîi
mè àñwà'ànè ma yû a swoñø nloñ innù jii mè
ka yî fè'ë aa a alô'ñsè lô lèø ñloñ mè wa nòò à
tigè a abô.

¹¹ Tâ ñù ñghîrê innù jî bì tâ à gheø nî mbîi a
ñka ñghîrê innù jî bì, tâ ñù yîi mè a ghîrê innù
nsinø aa tâ à gheø nî mbîi ñka ñghîrê innù nsinø.
Tâ ñù yîi mè a ghîrê innù jii i tsinø aa, tâ à gheø
nî mbîi ñka ñghîrê innù jii i tsinø aà. Tâ ñù yîi
mè à laa aa, tâ à kî ntswe nlaa."

¹² Yesu a swoñ mè, "Wa mè zî tsî'ñi tsîtsòñø!
Ntugitø mîtsç'ònè mi afâ'â, i zî i tsç'ç afa'â ñû
ñtsim i yøñø a nî ànnù yîi à le mfâ'â aà.

¹³ Wa mè nî Alpha ñki mbø Omega, mbø ntsya
mbîi ñki mbø njirø njîm, mbø nlögìnø ñki mbø
nlwîñsê.

¹⁴ "Mbøçnø a mbo bè bii bì sî'ñi mè itsè'ê jyaa
i laa, ñloñ mè mbø bo ji fintà fi ati fi ntswéñtiñ
fya, ñki ntsya nî mîntsü mi ibu'u mya, ñkuu wa
njô'ç àla'â.

¹⁵ Bulà bè ka yi tøø a abee kaa wa'â ghu
kuù, mbu jya, nî bîsòrè, nî ñgâñajirè jya, nî
ñgâñzwitø bø, nî ñgâñmmii bînwî bì adàñø
adàñø, nî ñù ñtsim yîi mè à kôñ ñghîrê innù
mbwe'esè aà.

16 “Wa mè Yesu, mè tòo angel ghà a mbo bù, nì ñtoo yulà a mbo ñghotø jyâ. Wa mè laa mbø ntigø ñgìgè bo bì nañøbirè David wâ, mbø fínjòñ fi titugø ffi fi ta aà.”

17 Azwî ya nì Mûñgèn wa swoñ mè, “Zî.” Tâ ñù yîi mè à yu'ù aa, tâ à swoñ mè, “Zî.” Tâ ñù yîi mè ñjî ñkî i yanø nii aa tâ à zi, tâ ñù yîi mè a yè'ëtø aa, tâ à kwærø ñkî ntswéntìì tì tu.

18 Mè wà'asè a ñjû ñtsìm yîi mè a yu'u ntoo yîi mè i fè'ë fàa a mûm àñwà'ànè yulà yîi mè a swoñø nî ìnnù jîi mè i ka yî fè'ë aà. Mbø ñù tsù à ku'usø annù ghu boñ Nwîñgòñ à ka yî kîi kù'ùsø nîi nîghòò nî ñkwôñ bè nya mè bì ñwa'anø fàa mûm àñwà'ànè aà.

19 Mbø ñù tsù a fi'itø nîghàà nî tsu fàa mûm àñwà'ànø ntoo yù yîi mè a swoñø nî ìnnù jîi mè i ka yî fè'ë aa, boñ Nwîñgòñ à ka yî kîi kwærø a yîi atîi fîntà fi ati fi ntswéntìì fya mè a tswe wa mûm ñjò'ò àla'a yî ñlåà mañsø ya aa, mè bì ñwa'anø fàa mûm àñwà'ànè aà.

20 Yu wa yîi mè à swõñ ìnnù ma jû aa, à swõñ mè, “A laa mè mè zî tsî'i tsìtsòñè.” Amen. Zî a Mmà'àmbî Yesu.

21 Tâ ïbõñ Mmà'àmbî Yesu tâ ì tswe a mbo bè bì Nwî bì tsìmè. Amen.

Bafut

**Bafut: Ntoò Kristo yî Nsigìnè: mìkàà yî mfiì New
Testament**

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bafut

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source
files dated 26 Apr 2025

5d039b4a-c9a1-50b1-8a61-176cf48aa271